

Helyi cselekvési terv

Készítette:

EU-WINNER CONSULTING
TANÁCSADÓ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

Ábrajegyzék.....	2
Táblajegyzék.....	3
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	2
1. HELYZETELEMZÉS	4
1.1. KÖZÖSSÉGI FELMÉRÉS MÓDSZERTANA	4
1.2. Közösségi felmerés eredményeinek bemutatása	6
1.2.1. Interjúk eredményeinek bemutatása	6
1.2.2. Közösségi beszélgetése eredményeinek bemutatása.....	15
1.2.3. A kérdőív eredményeinek bemutatása	19
1.3. Tervezési mátrix.....	29
1.4. Helyi értékleltár	34
1.4.1 Drávaszabolcs helyi értékleltár	34
1.4.2 Drávapalkonya helyi értékleltár.....	35
1.4.3 Gordisa helyi értékleltár.....	36
1.4.4 Alsószentmárton helyi értékleltár	36
1.4.5 Matty helyi értékleltár	37
1.4.6 Kovácshidahelyi értékleltár	37
1.4.7 Ipacsfa helyi értékleltár	38
1.5. Projektet megelőző közösségi tevékenységek bemutatása.....	38
1.6. Fejlesztési célok meghatározása	40
1.7. SWOT analízis.....	41
2. Tervezett közösségi tevékenységek bemutatás	42
2.1. Végrehajtani, lebonyolítani kívánt programok és képzések bemutatása	42
2.1.1 Taulókörök bemutatása	47
2.1.2 Hagyományőrző programok és szomszédünnepek bemutatása	51
2.1.3 Közlekedésbiztonsági programok.....	54
2.1.4 Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok	55
2.1.5 Megvalósított rendezvények bemutatása a pályázatból	59

2.2. A tervezett tevékenységek pénzügyi fedezetének bemutatása	62
2.3 A tervezett tevékenységek, az igényfelmérés és a pályázati kiírás eredményeinek koherenciájának bemutatása	63
3. Cselekvési ütemterv.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
4. Partnerség bemutatása.....	74
5. Elvárt eredmények bemutatása	75
6. Kockázatelemzés	77
7. Mellékletek	81

Ábrajegyzék

1. Ábra: Célterület	2
2. Ábra: közösségi interjúk során megszólított személyek száma településenként	5
3. Ábra: A közösségi beszélgetés válaszadói településenként	5
4. Ábra: A felmérések összesítése (fő).....	6
5. Ábra: "Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?"	15
6. Ábra: Nemek megoszlása.....	19
7. Ábra: A válaszadók kor szerinti csoportosítása	19
8. Ábra: Kor szerinti megoszlás, településenként	20
9. Ábra: A válaszadók családi állapota	20
10. Ábra: Nevel -e gyermeket?	21
11. Ábra: Mióta él Ön a településen?	21
12. ábra: „Hogyan jellemezné környezete lakosságát?”	22
13. Ábra: Együttműködés megítélése a térségi települések között	23
14. Ábra: A környező településekkel együttműködés elősegítése.....	23
15. Ábra: „Milyen feladatot vállalna a programok során?”	24
16. Ábra: Helyi értéktár felállításához való hozzájárulás	24
17. Ábra: Tanulókörök témák szerint a válaszadások alapján.....	25
18. Ábra: Tanulókörök szervezésében milyen szerepet vállalna.....	25
19. Ábra: Mely kommunikációs csatornán tájékozódnak a válaszadók a helyi hírekről	26
20. Ábra: Községi programok igényei témánként.....	27
21. Ábra: Aktív szerepvállalás a rendezvények szervezésében	27
22. ábra: Bűnmegelőzés program fontossága	28
23. Ábra:" Mely közlekedésbiztonsági programokat tartaná fontosnak?"	28

Táblajegyzék

1 Táblázat: Alsószentmárton interjú összefoglalása	6
2 Táblázat: Drávapalkonya interjú összefoglalása	8
3 Táblázat: Ipacsfa interjú összefoglalása.....	9
4 Táblázat: Gordisa interjú összefoglalása	10
5 táblázat: Drávaszabolcs interjú összefoglalása	11
6 Táblázat: Kovácshida interjú összefoglalása	12
7 Táblázat: Matty interjú összefoglalása.....	13
8 Táblázat: Közösségi beszélgetés összefoglalása településenként	16
9 Táblázat: Tervezési mátrix.....	30
10 Táblázat: SWOT analízis	41
11 Táblázat: Lebonyolítani kívánt programok és képzések	43
12 Táblázat: Drávaszabolcs által rendezett tanulókör	47
13 Táblázat: Gordisa által szervezett tanulókör	49
14 táblázat: Drávapalkonya által rendezett tanulókör.....	49
15 Táblázat: Alsószentmárton, Ipacsfa és Kovácshida által rendezett tanulókör	50
16 Táblázat: Matty által rendezett tanulókör	51
17. Táblázat: Tervezett programok összefoglalása	61
18 Táblázat: A Pályázati támogatás megoszlása a települések között	62
19 Táblázat: Gant diagram	66

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

„A helyi identitás és kohézió erősítése Drávaszabolcson és környékén” című pályázat konzorciumban valósul meg **Drávaszabolcs** Község Önkormányzatának vezetésével, illetve további 6 konzorciumi tag részvételével. A szakmai tartalom sikeres megvalósításáért Drávaszabolcs, mint a konzorcium vezetője felelős. A konzorciumi tagok a pályázat megvalósítása során: **Alsószentmárton** Község Önkormányzata, **Drávapalkonya** Község Önkormányzata, **Gordisa** Község Önkormányzata, **Ipacsfa** Községi Önkormányzat, **Kovácsbida** Község Önkormányzat, **Matty** Község Önkormányzata.

A pályázatban megjelölt célterületen lévő településeket azonos vagy közel megegyező társadalmi és gazdasági helyzet, hagyomány, kultúra és probléma jellemzi. A pályázati támogatás megfelelő módú felhasználásnak céljából, közösségi felmérés lefolytatása történt községek területén. A közösségi felmérés három szakaszra került lebontásra. A felmérés megvalósítását a közösségfejlesztéssel foglalkozó munkatárs, a települések vezetői, valamint a közösségi élet központi szereplőinek támogatásával

1. Ábra: Célterület

készítette el. A megtartásra kerülő közösségi beszélgetések alapvető elemét képezte a közösség összekovácsolására, megerősítésére épülő különböző programok megtalálása és meghatározása. A felmérés utolsó szakasza a kérdőíves kutatás volt, amely során a lakosság vélemények megkérdezése széles körében történt. A kérdőívek eredményei alapján a programok részletesebb körvonala, irányvonala, tartalma kerülhetett megállapításra.

A pályázati kérelem benyújtása mellé, illetve a megvalósítása során partneri együttműködési megállapodások kerültek megkötésre a térségben, az aktívan működő civil szervezetekkel és az egyéb támogató intézményekkel. Ezen partnerek is bemutatásra kerülne a helyi cselekvési terv későbbi fejezetében.

A települések élénk érdeklődést mutatnak a rendezvények és a tanulókörök megszervezésére a projekt keretében, amelyek célja a helyi kohézió, a helyi együttműködés kialakítása és annak erősítése. A fő cél a helyi közösség mozgósítása, a közösségi szerepvállalás elősegítése, továbbá a tanulókörök által az önszerveződések a jövőben is folytatódnak támogatás nélkül.

A jelen helyi cselekvési terv a közösségi felmérés eredményeit mutatja be. A felmérés eredményei mentén kerültek meghatározásra a jövőbeli programok, rendezvények és a tevékenységek. A dokumentumban bemutatásra kerül a helyi értéklétre leendő értékei, valamint a cselekvési ütemterv, hogy mikor valósulnak meg a kitűzött célhoz a szükséges tevékenységek.

A cselekvési terv 5 évre szól, a megvalósítási időszakra és további 2 évre. A projekt a helyi közösség fejlesztését elősegíti, ennek megfelelően a programok lebonyolítására 36

hónapos megvalósítási időszakot terveztünk. A közösségi akciók, tevékenységek, programok és együttműködések megszervezésének, kialakításának időszaka 2019.01.01.-2022.06.30.

A további két évre vonatkozóan vállaljuk a projektben kialakított jó gyakorlatok, tapasztalatok felhasználását, figyelembe vételét a jövőbeli települési, közösségi programok esetében.

Fenntartási időszakban a projekt fizikai befejezését követő legalább 2 évig az alábbi szolgáltatásokat fenntartjuk:

1. a célcsoport számára biztosított tevékenységek, programok részletes bemutatását tartalmazó szakmai anyagokat a program Facebook oldalán online elérhetővé tételét a társintézmények, társszervezetek részére,
2. a támogatással megvalósított projekt általánosítható tapasztalatainak bemutatását tartalmazó tanulmány készítése, a saját és – adott esetben a bevont települések Facebook oldalán – online hozzáférhetővé tételét a társintézmények, társszervezetek és a lakosság részére,
3. a projekt keretében elkészült tájékoztató anyagok ingyenes, online elérhetőségének biztosítását saját és a bevont települések Facebook oldalán.

1. HELYZETELEMZÉS

A kijelölt célterületre jellemző helyi sajátosságok, valamint a helyi közösségépítését szolgáló tényezők bemutatásra kerültek a támogatási kérelemben benyújtott megalapozó dokumentumban. A legfontosabb tényezők a felmérések során, hogy a közösség tagjai aktív szerepet vállaljanak a közösség igényeinek megteremtésében, továbbá a kapott eredmények, a javaslatok és a problémák, közösségi megvitatásra kerüljenek. A jelen helyzetelemzés fejezet a célterületen élő lakosság igényeire épülő tervezett programok és képzések szükségességét mutatja be, valamint az alkalmazott felmérés módszertana kerül részletezésre.

1.1. KÖZÖSSÉGI FELMÉRÉS MÓDSZERTANA

A közösségi felmérés alapjait a „Közösségfejlesztés módszertani útmutató” képezte, valamint a Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” EFOP-1.3.1-15-2016-00001 azonosítószámú pályázat keretében foglalkoztatott mentorok iránymutatásai határozták meg. A jelen pályázathoz kijelölt mentor, Jakab Kinga, a támogató döntést követően a konzorciumi tagok számára részletesen ismertette a közösségfejlesztés folyamatát. A szakmai vezető kiválasztása után, a cselekvő közösségek mentora, személyes egyeztetések keretében, nyomon követte, valamint szakmailag és módszertanilag egyaránt támogatta a szakmai vezetőt a közösségi felmérés előkészítésében és végrehajtásában.

A célterületen élők projektbe való bevonásának és megszólításának egyik módszerét a közösségi interjú képezi. Az interjúk célja, hogy a helyi lakosság igényét felmérje, továbbá a helyi életben történő cselekvő részvételre mozgósítson.

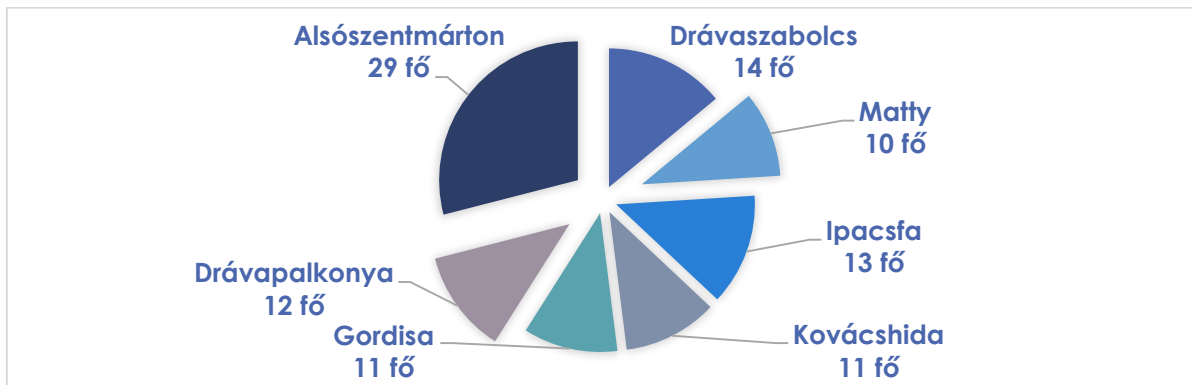
A pályázatban megjelölt szakmai vezető feladatokért felelős személy, 2021.06.01.-től Kékesi Eszter, aki a korábbi szakmai vezető Ambach Ágnes munkáját folytatja. Kékesi Eszter a Cselekvő közösségek projekt keretében elvégzett, „Felkészítés a kulturális közösségfejlesztő mentori feladatokra” elnevezésű 120 óra időtartamú, 873-3/2017KOZGYUJT sz. határozat alapján szervezett képzésen vett részt, amely megfeleltethető a felhívás 3.4.1.1/B/5.e pontjában előírt követelménynek.

Az interjúk lebonyolítása során, a szakmai vezető mellett aktív szerepet vállaltak a pályázatban érintett önkormányzati és helyi közintézmények vezetőségének tagjai önkéntes alapon, ezzel is erősítve az önálló cselekvési képességet, továbbá az önkéntességet. A vezetőségi tagok kellőképp segítséget tudtak nyújtani, hogy a helyi közösségekből, melyek azok a személyek, akik érdeklődő és cselekedni akarók, valamint a legalkalmasabbak a meglátásuk megosztására az adott témához.

A közösségi interjú során a helyi közösségek legaktívabb tagjai („Központi Mag”) kerültek felkeresésre, egy négyszemközti, kötetlenebb elbeszélgetésre. Az interjú során, beszélgetésindítónak három alapvető kérdést tettek fel a megkérdezettek számára:

- Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)
- Min változtatna és hogyan?
- Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

Településenként átlagosan 14 darab interjú készült, összesen a célterületen 100 fő került megkeresésre. A 2. ábrán részletesen látszik települések közti részvételi arány megoszlása. A közösségi interjú során kapott válaszok, megfelelő kiindulópontot jelentettek a későbbi közösségi felmérések elvégzéséhez, továbbá a közösségi beszélgetésre testreszabott megvitatandó témákat adott, kiemelve ezáltal a helyi igényeket, elvárásokat.

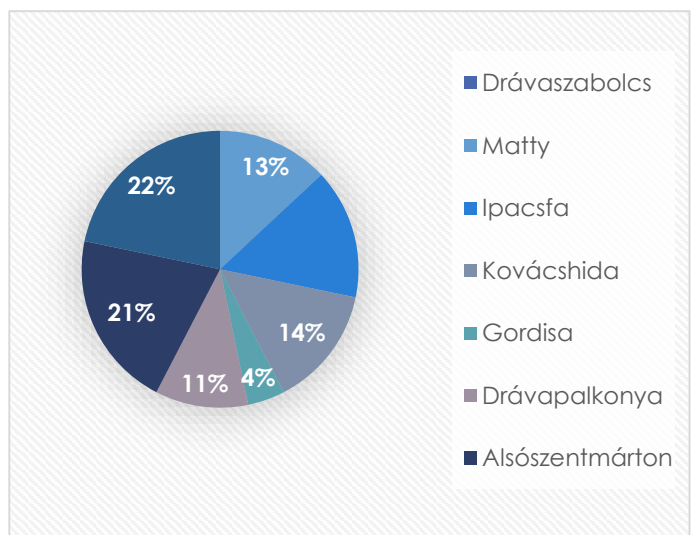

2. Ábra: közösségi interjúk során megszólított személyek száma településenként

Forrás: Saját szerkesztés, a felmérés alapján (2019)

A közösségi beszélgetés során a korábban a közösségi interjúban megszerzett tapasztalatok átbeszélése történt, a szakmai vezető irányításával. A beszélgetés alkalmán a felmerülő témák - a helyi lakosság igénye alapján- megvitatásra kerültek, ahol lehetőségük adódott az őket érintő problémák megtárgyalására is. A beszélgetés eredményeként, a pályázat végleges szakmai tartalmát tekintve, a lakossági igényekre épülve elkezdett kialakulni. A közösségi beszélgetés a helyi vezetőségi tagok, az interjúalanyok által bevont barátok és szomszédok körében történt. Az esemény hatására a célterületen bővült a helyi cselekvők száma, valamint kialakításra került a közösségi felmérés harmadik lépése alkalmával alkalmazandó kérdőív tartalma. A közösségi beszélgetéseket 7 alkalommal rendezték meg, konzorciumi településenként egyszer, amely során összesen 92 fő vett részt.

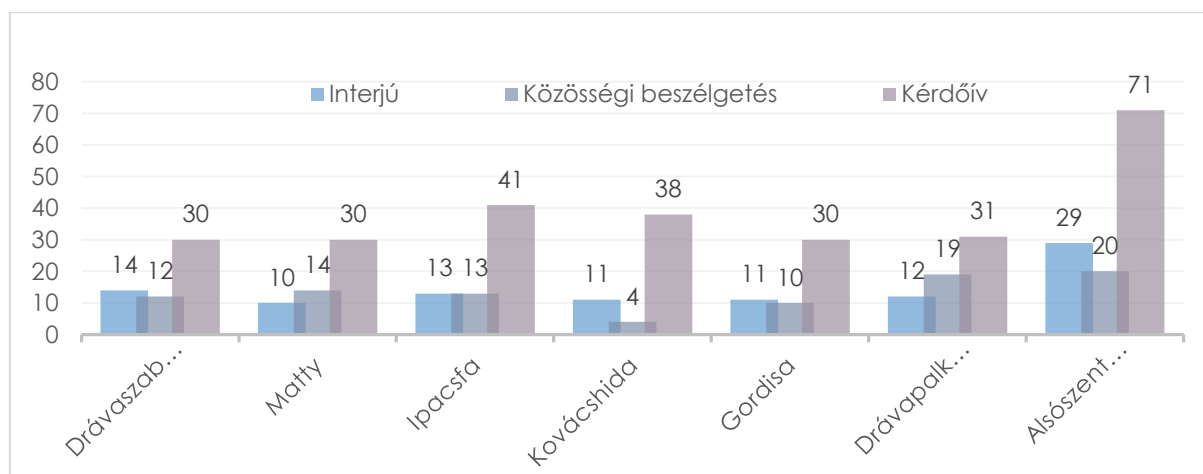
A közösségi felmérés utolsó lépéseként a kérdőív elkészítése történt meg, amely a beszélgetésen kialakult véleményekre épült. A felmérést minden lakos számára eljuttatták, ezáltal megszólítva a teljes lakosságot, „ajtótól ajtóig történő megkereséssel. A módszer segítségével tovább növekedett a helyi cselekvők aktivitása és száma a célterületen. A helyi lakosok közül, olyan emberek is véleményt nyilvánítottak, akiknek az interjú vagy a beszélgetés alkalmán valamely okból nem adatott rá lehetőségük. A lakosságot ténylegesen érdeklő kérdések alapján, széleskörben véleményt gyűjtötteken módszer segítségével. A kérdőív nemcsak a célterületen élők véleményére koncentrált, hanem a fejlesztési ötleteikre. Az adatok

3. Ábra: A közösségi beszélgetés válaszadói településenként

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

összegzése után, az eredmények értékelésével meghatározásra kerülhetett a jövőbeli megvalósítás iránya és körvonala.

4. Ábra: A felmérések összesítése (fő)

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

1.2. Közösségi felmérés eredményeinek bemutatása

1.2.1. Interjúk eredményeinek bemutatása

A legaktívabbnak a 30 és az 50 év közötti korosztály volt tekinthető, belőlük alakult ki az a kis „akciócsoport”, akik hajlandók önerőjükből is tenni községük, helyi közösségük érdekében. Az interjúk elkészítésében nagy segítséget jelentettek a középfokú vagy magasabb iskolai végzettségű pedagógusok és könyvtári dolgozók.

A konzorciumban megszólított személyek települési bontásban a következő válaszokat adták:

1 Táblázat: Alsószentmárton interjú összefoglalása

TELEPÜLÉS	ALSÓSZENTMÁRTON
Válaszadók összetétele	Az interjú alanyok összetételét tekintve 28-55 év közötti korosztály került megkeresésre, ezáltal majdnem minden korosztály képviseltette magát a válaszadás során. A végzettségüket tekintve a legtöbb lakos szakmunkás szakképesítéssel rendelkezik. Az aktív dolgozók közmunkaprogramban vesznek részt vagy más környező településre járnak el dolgozni. 29 fő válaszolt a feltett kérdésekre.
	Kérdések adott válaszok összegzése

Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)

Alsószentmárton község megszólított lakosai többségében törzsgyökeres lakosnak számít. Az interjú alanyok nagyrésze szeret itt élni, nem hagynák el a települést. A megkérdezettek zöme kisebbségi származása miatt, úgy vélekedik, hogy a társadalom máshol nem fogadná el őket. A válaszadók a jelenlegi közösségüket összetartónak gondolja, ezen a településen jól érzik magukat. A közösséget a helyi tiszteletes fogja össze, azonban ki kell emelni, hogy ez a szoros együttműködés, az elmúlt években meggyengült, „de ha szükség úgy hozza” még tudnak együtt dolgozni az emberek. A hitélet jelentős szerepet képvisel a mindennapi életükben a lakosságnak, amelyen keresztül különböző programok kerülnek megrendezésre. A településen élők nemcsak aktívan részt vesznek az eseményeken, hanem ki is veszik a részüket is belőle, például többen hangszeren is játszanak.

Min változtatna és hogyan?

Szükségét érzik a településen egy olyan központi ember létét (helyi tiszteletesen kívül), aki képes lenne a helyieket összefogni. Ezen közösségi embert úgy képzelik el, hogy aktív mozgató eleme lenne a közösségformálásának, valamint a helyi programszervezésével hozzájárulna a „rég” összetartó közösség felélesztéséhez. A lakosok további igény mutattak arra, hogy a fiatalok figyelmét felhívnák a kábítószeres és a bódító hatású szerek káros hatására, prevenciós előadások tartásával. Az utóbbi eseménynél a hatóságok közreműködését szeretnék kérni.

A válaszadók nemét tekintve, a nők közül többen jelezték igényüket, hogy virágkötéssel szívesen foglalkoznának, valamint zenés mozgásforma lehetőségének biztosítását szeretnék. Továbbá fontos számukra, hogy a hagyományőrző ételeiket nemcsak gyermekeik és unokáik számára mutassák meg, hanem a szomszédos települések lakói is megismerhessék a helyi ízeket.

A férfiak közül többen kosárfonással foglalkoznak, amely tudást szívesen átadnának a fiatalabb generáció részére. Részükről felmerült még, hogy több sportfoglalkozással kapcsolatos esemény kerülhetne megrendezésre a településen.

Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

Több lakos jelezte, hogy a felmerült jövőbeli programok megszervezésében szívesen segédkezik. A helyiek szívesen átadják meglévő tudásukat, valamint aktívan részt vállalnak a jövőben megrendezésre kerülő eseményeken, amely hozzájárul a közösségépítéséhez, a hagyományok megőrzéséhez.

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

2 Táblázat: Drávapalkonya interjú összefoglalása

TELEPÜLÉS	DRÁVAPALKONYA:
Válaszadók összetétel	A településen megkérdezettek életkori megoszlását tekintve minden korosztályt sikerült elérni. A 26-87 év közöttiek válaszoltak a három alapvető kérdésre, amelynek az alábbi eredménye született:
Kérdések adott válaszok összegzése	
Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)	<p>A válaszadók többsége Drávapalkonyán született, valamint itt élt egész életében. A megkérdezettek a csendes környezetet, a jó levegőt, valamint az önkormányzat élén lévő vezetőség, pozitív és tenni akaró hozzáállását emelték ki. A mezőgazdasági munkálatok során, a lakosság részére is kerül visszaosztásra a termésből, amellyel támogatva érzik magukat a helyiek. Az interjúalanyok főbb problémának vélték, a nem megfelelő tömegközlekedést, nehézkesnek tartják a települések közti közlekedést. A legkisebbek számára hiányolják a játszótér, továbbá a gyermekprogramok szervezésének hiányát. Úgy vélik a válaszadók, hogy minden korosztály számára egy kulturális közösségi tér kialakítása lenne szükséges.</p>
Min változtatna és hogyan?	<p>A megkérdezettek közül többen említették, hogy a generációs különbségek feloldására lenne szükség, a jelen lévő generációs szakadék csökkentése elengedhetetlen tényezőt képez a településen. Az előbb említett problémára az alábbi lehetőséget tartják megoldásnak: Elsősorban informatikai tudás átadásának szükségességét tartják lényegesnek a fiatalabbak részéről az idősebbek számára, amíg fordított esetben az idősebb generáció tagjai a mezőgazdaságban szerzett jártasságukat, tapasztalataikat oszthatnák meg a fiatalabbakkal. A közösségi élet fellendítése érdekében, felmerült az egészséges életmóddal kapcsolatos programok szervezése, főként a mozgáshoz kapcsolódó tevékenységek (konditerem létrehozása, sportfoglalkozások, természetjárás). A gyermekek számára a nyári táborok, kirándulások tartása, amely során megismerhetnék a helyi hagyományokat és környezetüket.</p> <p>Az interjúalanyok véleménye alapján, szerepnélküliség jellemzi a településüket, amelyet a saját természetű burgonyájuk népszerűsítésével „Krumpli Fesztiválon” való részvételével ellensúlyoznának.</p>
Ő maga mivel tudna hozzájárulni?	A válaszadók szívesen részt vennének a programokon, valamint segédkeznének a szükséges előkészületekben. Az interjú alapján megállapítható, hogy a település lakossága több önkéntes szervező, aktív

taggal rendelkezik. A gyermekprogramok megtartásával kapcsolatban többen vállalnának gyermekfelügyeletet is.

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

3 Táblázat: Ipacsfa interjú összefoglalása

TELEPÜLÉS	IPACSFÁ
Válaszadók összetétele	A válaszadók összetételét tekintve 22-61 év közötti korosztályból kerültek ki a településről. A helyi lakosok szívesen részt vettek a válaszadásba, örömmel fogadták a kezdeményezést.
Kérdések adott válaszok összegzése	
Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)	<p>Az interjúalanyok mindegyike a településen született és nőtt is fel. Ezen okból adódóan szeretnek itt élni, valamint Ipacsfán tartó erő a család és a barátok közelsége. A megkérdezettek többsége csendesnek és nyugodtnak írja le a községet, amelyet pozitívumnak is tartanak. Negatívumnak említették, hogy rossz a tömegközlekedés, nincsenek megfelelő közlekedési kapcsolatok, továbbá, egy korosztály számára sincs megfelelő programlehetőség a faluban. A válaszadók kiemelték, hogy közösségi együttműködés már nem ugyanolyan, mint ahogy „régebben” megszokták, csupán a fiatalokra jellemző az összetartás. Ennek hatására klikkesedés és az emberek részéről érdektelenség figyelhető meg a településen, azonban ennek ellenére nincs rosszindulatúság az emberekben vagy ellenségeskedés egymással szemben.</p>
Min változtatna és hogyan?	<p>A válaszadók a közösségépítésre helyeznék a hangsúlyt, a közösség összetartó erejét szeretnék megváltoztatni pozitív irányba. Szükségesnek tartanak egy olyan személyt a községben, aki a közösségfejlesztéssel, a közösségi programok megszervezésével foglalkozik, ezáltal összefogva a helyi lakosokat. A megkérdezettek, a fiatalok helyben tartásának érdekében, több programot szerveznének részükre, például: sportfoglalkozásokat vagy a falunapon a gyermekek részére külön programok kerüljenek kialakításra. Az idősebb korosztály részéről felmerült az időstorna, illetve a közelben lévő Harkány településre, gyógykezelésre való eljutás megszervezése. Az előbb említett korosztály számára úgy vélik a válaszadók, hogy lényeges lenne egy közösségi szintér kialakítása, mint például egy nyugdíjasklub.</p> <p>A közösségi kapcsolatok javításának érdekében hagyományőrző ételek közös készítésére, valamint a helyi tájház kihasználásának igénye merült fel</p>

(sátrazásra, lovas és lövészeti bemutatóra képzelték el a területet). Az egészséges életmóddal kapcsolatos igények is előkerültek a lakosság részéről, továbbá a régi hagyományokat idéző tankörökre is gondoltak (mezőgazdaság, kertészet, horgászat tudomány tudásának elsajátítása és tovább örökítése).

Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

A válaszadók mindegyike jelezte, hogy szívesen részt vállalna a programok szervezésében. A nyugdíjasok összetartásának elősegítésének érdekében több fiatal jelezte, hogy szívesen elkísérik, illetve támogatja az ilyen típusú rendezvények részvételén őket, továbbá szeretnék a „nyugdíjasklub” létrehozását. A helyi hagyományok átadása érdekében, volt, aki saját eszközeit és tudását is felajánlotta.

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

4 Táblázat: Gordisa interjú összefoglalása

TELEPÜLÉS	GORDISA
Válaszadók összetétel	Az interjú alanyok korosztályát vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a 27-58 év közötti lakosok képezik az aktív cselekedni vágyók részét a helyi lakosságnak. Elmondhatjuk, hogy igen széles az érdeklődés a közösségi együttműködés szorosabbá tételéhez.
Kérdések adott válaszok összegzése	
Min változtatna és hogyan?	A válaszadóknál megfigyelhető, hogy fele-fele arányban oszlik meg, aki itt született és nevelkedett, valamint valamely oknál fogva a településre költözött. Az interjúalanyok többsége megjegyezte, hogy a közösségükben jellemző az ellenségeskedés és a településen sok a rosszindulatú ember. A törzsgyökeresen itt élő emberek ennek okát az „újonnan” a településre letelepedő lakosokban látják, amely a nézeteltéréseket is okozhatja az emberek között. Problémaként merült fel, hogy Gordisán nincs megfelelő munkahely, csak közmunkaprogram, amelyre nem lehet hosszú távon tervezni. A lakosok számára nagy gondot jelent a vegyesbolt hiánya is. A válaszadók pozitívumnak tartják, hogy a közösség a negatívumok ellenére a felmerülő közös munka során képes és hajlandó összefogni.
Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)	Az emberek érdektelenségének feloldása érdekében egy közösségfejlesztői vagy egy művelődésszervezői tapasztalattal rendelkező személyre lenne szükség. Ez a személy hozzájárulna, egy aktív összetartó közösség kialakításához a településen. A munkalehetőséggel kapcsolatos problémák megoldását, a jövődelem kiegészítő, mellékkeresetet biztosító munkában látják. Az új tudás, amely hozzájárul az előbb említett igényhez a tanulóköri elsajátíthatják a lakosok. A témákat tekintve a virágkötészetre, az informatikára (internet használatára), új idegen nyelv elsajátítására mutatkozott igény.

A válaszadók az egészséges életmóddal kapcsolatos tevékenységeken, a családon belüli problémákhoz kapcsolódó előadásokon is szívesen részt vennének. Fontosnak tartják továbbá a megkérdezettek, hogy a hagyományukat megtartsák és megismertessék másokkal. A falu saját savanyúsággal rendelkezik, valamint számos helyi jellegzetes étellel.

A gyermekek és az idősek számára is elengedhetetlennek tartják a programok szervezését. Az gyermekek részére a természetjárást és a gyermekfoglalkozások tartásának fontosságát emelték ki (játsszóház, meseolvasó klub).

Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

Az interjúalanyok jelezték szándékukat, hogy szívesen kivennék a részüket a programok szervezésében, akár többen elmennének a szomszédos települések által megrendezett rendezvényekre is. A válaszadók motiválnák a többi helyi lakost, hogy aktívan vegyenek részt a jövőbeli eseményeken, elősegítve egy jó közösség kialakítását, megszüntetve a fennálló ellenségeskedést egymásközt.

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

5 TÁBLÁZAT: DRÁVASZABOLCS INTERJÚ ÖSSZEFOGLALÁSA

TELEPÜLÉS	DRÁVASZABOLCS
Válaszadók összetétel	A 27-68 év közti lakosok, akik az interjú felmérésben megkérdezésre kerültek. A legaktívabbak az idősebbek voltak, akik szívesen fogadják a jövőben megrendezésre kerülő programok lehetőségét.
Kérdések adott válaszok összegzése	
Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)	A válaszadók többsége szeret a településen élni, mivel családjuk, barátaik, több esetben a munkahelyük köti ide őket. Negatívumként kiemelték, hogy a lakosok közti összetartás már nem olyan erős, mint amilyen régen volt. A település elszemélytelenedett, a lakosok szinte alig kommunikálnak egymással. Szinte mindegyik válaszadó említette, hogy a falu közösségi terei nem kerülnek kihasználásra, valamint úgy vélik, hogy aktívabb részvétel lenne szükséges a vezetőség, az önkormányzat részéről egy-egy megrendezésre kerülő eseményen. Az érdektelenség erre a községre is jellemző, azonban más településekhez hasonlóan, nem jelentkezett az ellenségeskedés vagy a rosszindulatúság egymással szemben. Az idősebbek számára megfelelő programok kerülnek szervezésre jelenleg és nyugdíjasklub is működik Drávaszabolcson, amellyel igen elégedettek a helyiek.

Min változtatna és hogyan?

Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

Az interjúalanyok lényegesnek tartják, hogy legyen egy olyan személy, aki a közösségfejlesztéssel és a programszervezéssel foglalkozzon, ezáltal a helyi lakosságot összeszervezze. A programok során szeretnék, ha önszervező folyamattá alakuljon át és a falu lakossága aktívan részt vállalna belőle. Kiemelték, hogy a helyi intézményekkel való kapcsolat kialakítása, velük együttműködés, jelentős fontossággal bírna egy-egy program megtartásához. A fiatalabbak számára nincsenek megfelelő események, amelyen a közös események szervezése nagymértékben tudna segíteni. A közös programoknak megfelelő lehetne a családi napok, a sport- és a kézművesfoglalkozások szervezése. A tanulókörök segítségével mindenki megtalálná a számára megfelelő programot: idegennyelv tanulásával, fotószakkörrel, helyismereti túrákkal, szülő-gyermek készségfejlesztő programokkal vagy fafaragással. A válaszadások során többekben felmerült, hogy szükség lenne a turisztikai lehetőségeket kihasználnia a településnek, mint „Halfőző Fesztivál” vagy „Grillázs Fesztivál” megszervezésével. Ezen események segítségével a község ismertsége növekedve, valamint a közösség összetartó ereje kialakulna és szorosabbá válna.

A válaszadók aktívan megjelenének a programokon, vannak, akik saját tudásuk megosztása alapján segítenék az események megvalósulását. A hagyományőrző programok megszervezéséhez szívesen járulnak hozzá a lakosok, illetve a sütési és a főzési tudásukat tovább örökítenék a fiatalabb generációk részére az idősebbek. A nyugdíjas korú személyek támogatják a fiatalabbak számára szóló programokat, amelyek szervezésében részt vállalnának. A programokon való részvétel növelését, akár személyes megkeresés által érnék el.

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

6 Táblázat: Kovácshida interjú összefoglalása

TELEPÜLÉS	KOVÁCSHIDA
Válaszadók összetétel	A 11-62 év közötti lakosok képzik a felmérésben a válaszadókat. A településen a legszélesebb körben került megkérdezésre a lakosság.

Kérdések adott válaszok összegzése

Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)

Az interjúalanyok egy része régóta Kovácshidán él. Csendes és nyugodt hangulatát említették pozitívumnak az itt élők, valamint számos programlehetőséget biztosít a helyi lakosság számára a település. A rendezvényeken sajnos évről-évre alacsonyabb a részvételi arány. Az embereket érdektelenség és ellenségeskedés jellemezi a faluban, ebből adódóan nincs összetartás az emberek közt, széthúzás viszont annál inkább. A jelenlegi helyzetet nagymértékben befolyásolja a vezetőség körében kialakult feszültség, nézeteltérések, amelyek a lakosság viselkedésére hatással van. A környező településekhez viszonyítva pozitívumnak tartják a megfelelő tömegközlekedési lehetőségeket a települések közt.

Min változtatna és hogyan?

A település számára szükség lenne egy olyan ember, amely a vezetőség által generált feszültséget oldaná. Megfelelő megoldás lenne ezen problémára egy közösségfejlesztői vagy művelődésszervezői végzettségű ember alkalmazása, aki aktivizálná és egységé Kovácsolná a helyi lakosokat.

Az emberek számára igény mutatkozik több program megtartására, mint például: gyermekprogramok és az őket érintő foglalkozások. Az egészséges életmódhoz kapcsolódó sporttevékenységek (pingpong, futball stb.) kirándulások, túrák szervezése. A tankörök keretében, felmerült a válaszadók részéről a mezőgazdasággal, kertészettel kapcsolatos tudás átadása. Hagyományőrző tevékenységeket is felsoroltak az emberek, amely véleményük szerint összehozná a közösségeket (kakasfuttatás). A többi településsel is szorosabb kapcsolatot alakítanának ki a településen élők, akár együtt tartott sporttevékenységgel vagy szellemi vetélkedővel. A helyi nevezetességüket másokkal való megismertetését, a református templomuk szépségét, értékeinek bemutatását lényegesnek tartják.

Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

A településen élők a megfelelő ember irányításával szívesen részt vesznek a programokon, valamint segítenek azok megszervezésével, tudásuk megosztásában.

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

**Válaszadók
összetétel**

A megkérdezettek a 26-58 év közötti korosztályból kerültek ki a településről. A feltett kérdésekre szívesen válaszoltak a válaszadók. Az elnyert pályázatból megvalósításra kerülő kezdeményezést, a helyi kohézió erősítésére, remek lehetőségnek vélték.

Kérdések adott válaszok összegzése**Mit jelent számára itt élni?
(Mi a jó az itteni életben?
Mi a rossz?)**

A helyi lakosok egy része szeret Mattyon élni, a családjuk, gyökereik barátjuk köti ide őket. Azonban a válaszadók egy része nem látja ilyen derűsen a falut. A közösség az lemondásuk alapján nem összetartó, nem ismerik egymást, ezáltal a közösségi élet sem működik igazán. A jelenlegi helyzet okát nem tudják, talán a törzsgyökeres lakók fogyatkozása okozhatja. A munkalehetőség hiányát a faluba negatívumként említették, ezért más településekre kényszerülnek utazni, továbbá nehézkesnek tartják más községekbe, nagyon városokba a beutazást a tömegközlekedési eszközzel.

Min változtatna és hogyan?

A kialakult széthúzást a lakosság közt szeretnék megváltoztatni a válaszadók, főként szemléletmódváltásra lenne szüksége a helyieknek a megállapításuk szerint. A programrészvételi arány növelésén szeretnének változtatni az interjúalanyok, egy olyan személy segítségével, akik a fiatalok számára irányt mutat, segít őket összekovácsolni. Többen úgy vélik, hogy az egészséges életmóddal kapcsolatos előadásokkal, gyermekprogramokkal, sportfoglalkozásokkal, táncos és -zenés est tartásával még „ki lehetne csalni az embereket a házukból.” A hagyományőrző rendezvényre is mutatkozik érdeklődés a lakosság részéről, valamint tudásátadásra alkalmas programokra is, mint például rongyszőnyeg készítés. A fiatalok kimozdítása érdekében X-Box játék beszerzésének ötlete merült fel, valamint virágkötészetre mutatkozik igény.

**Ő maga mivel
tudna hozzájárulni
a változásokhoz?**

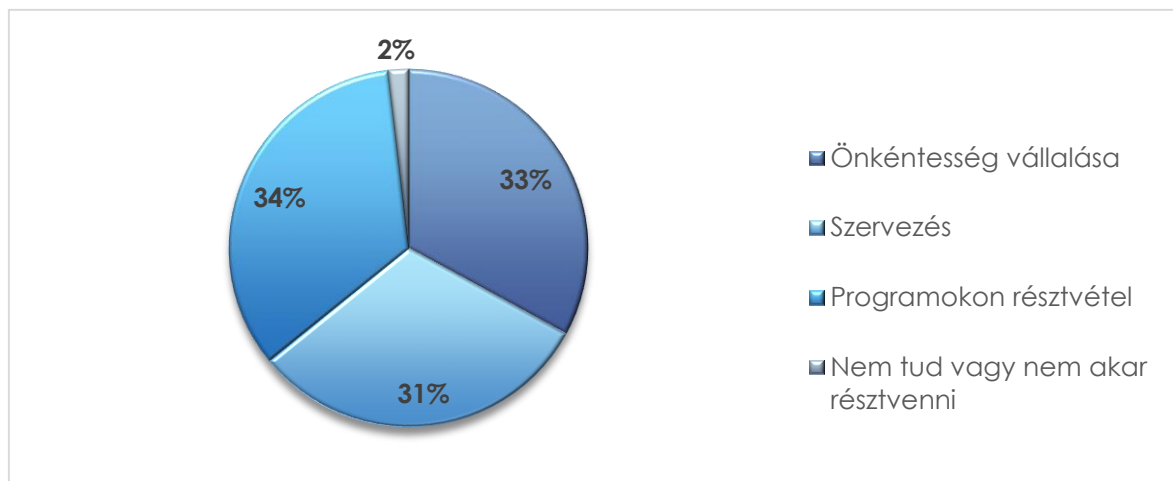
A lakosság érdektelensége ellenére szívesen vesznek részt az általuk is preferált rendezvényen, továbbá önként részt vállalnak annak megszervezésében is. A helyi jó közösség kialakítása érdekében képesek összefogni és aktivizálni egymást a megfelelő ember vezetésével.

Összefoglalva a célterületen megkérdezett célcsoportot:

A konzorcium egészét vizsgálva a „Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?” kérdésre a legtöbb megkérdezett a csendes, nyugodott légkört, környezetet írta

le. A válaszadók mindegyike a családi gyökerek, barátok és rokonok miatt él a célterületen. Minden településen megjelent a közösség érdektelensége és a növekvő közösségi széthúzás, Drávaszabolcs az egyetlen település ahol, még nem jelentkezett a többi községre jellemző emberek egymással való ellenségeskedése. Több településen alacsony a megélhetőségi lehetőség, valamint szóba került a jelenlegi infrastruktúra nem megfelelő állapota.

A „Min változtatna, és milyen módszerekkel?” kérdésre a leggyakrabban említett válasz a helyi programok kis mennyisége vagy alacsony aktívás az eseményeken volt jellemző. Többen is válaszolták, hogy több célzott program és lehetőség kellene a fiatalok és az idősebbek számára egyaránt, valamint csökkenteni kellene a generációk közt lévő szakadékot.

5 Ábra: "Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?"

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

Végül arra a kérdésre, hogy „Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?” a válaszadók igen magas arányban az önkéntes munkájával járlna hozzá egy programszervezésének során, valamint részt venne a megszervezett programokon. A válaszadók csekély száma, aki inaktivitást mutat a programok iránt. A legtöbbjük betegségük és koruk okán nem jelennének meg, vagy segítenének az eseményeken.

1.2.2. Közösségi beszélgetése eredményeinek bemutatása

A közösségi beszélgetések eredményeinek összefoglalását mutatja be a következő alfejezet. Az interjú kérdéseire épülve, elmondhatták véleményüket a helyiek, hogy gondolják a községük közösségi életét, mely eseményeken vennének aktívan részt, valamint milyen jövőbeli fejlesztéseket irányoznának elő a településükön.

A beszélgetések a szakmai vezető segítségével zajlottak le. Ezen a platformon az emberek véleménye alapján megállapítható, hogy hiányolják a közösségi életük mozgató emberét, valamint ahol közösségi események megtartásra kerülnek, ott az aktív részvételt az emberektől. Az idősebbek emlékeznek még arra, hogy régebben megrendezésre kerülő programokon mennyi lakos segédkezett a szervezésében („mindenki kivette, valamivel a részét”), mennyire összehozta őket a közös munka, a szervezés. A beszélgetésen résztvevő fiatalabbak hiányolják ezen programokat, valamint úgy érzik

nemcsak számukra, hanem gyermekeik számára sem találnak olyan eseményt, amelyre el tudnának menni. Többen úgy érzik, hogy a gyökereiken és családjukon kívül nem köti más a településükhöz, nem érzik úgy, hogy tartoznának valahová. A későbbi beszélgetésből megállapítható volt, hogy az emberek szeretnék megmutatni, hogy hol élnek és miként (rájuk jellemző ételük, italuk, életmódjuk), hagyományaikat feleleveníteni, újjáéleszteni, ezzel erősíteni hova tartozásuk érzését. A beszélgetések további részei a közösségfejlesztés lehetőségeire irányult. A célterületen élők elmondták, hogy minden korosztály számára szükséges lenne a különböző szabadidős programok szervezése, gondolva itt: sporteseményekre, a környezetük felfedezésére szolgáló túrázásra. Továbbá elhangzott még a rendszeres programok rendezése, mint jelmezbál tartása, illetve gyermekprogramok/családi napokra és zenés mulatságokra is felmerült igény, végül különböző foglalkozások tartása is igen magas érdeklődését mutatkozott. Az idősebbek szívesen megtanítanák a fiatalabb generáció tagjait hímzésre-horgolásra, akár virágkötészetre és kosárfonásra is.

A beszélgetésen további témák is felmerültek, amely során az emberek elmondhatták a mindennapi problémájukat, mint például a rossz tömegközlekedés létét a települések közt, valamint a bolt és a munkalehetőség hiányát. Egyes településeken játszótér, valamint a sportolási lehetőségek hiányosságára panaszkodtak.

Településenként, hogy mit várnak el a programtól:

8 Táblázat: Közösségi beszélgetés összefoglalása településenként

Települések	Programok	Települési értéktár
Drávaszabolcs	<ul style="list-style-type: none"> • A település népszerűsítése a környező lakók körében • Halfőző fesztivál • Grillázs fesztivál • Egészségmegőrző programok • Kézműves foglalkozások (pl. varrás-horgolás) • Dalkörök • Családi napok • Fotósakkör • Idegennyelv tanulása • Szomszéd településekkel közös programok szervezése • Jelmezbál 	<ul style="list-style-type: none"> • Református templom • Dráva menti tanösvény • Sár József rovargyűjteménye • Néptánc • Halászati kiállítás (több generációs horgászfelszerelésekből)
Eredmény elvárás	<p>A közösségi terek kihasználása a programokon keresztül, valamint a lakosság összetartó erejének a növelése. Az emberek többet beszélgessenek egymással, valamint az elszemélytelenedés feloldása.</p>	

Drávapalkonya	<ul style="list-style-type: none"> • Krumplifestivál szervezése, a helyi termesztésű burgonyából • Konditerem létrehozása • Sportfoglalkozások tartása • Jelmezbál • Családi napok, gyermek foglalkozások • Hagyományt őrző rendezvények tartása • Kreatív foglalkozások <ul style="list-style-type: none"> • A településen lévő tájház ismertségének növelése • Dani Lajos könyvei
Eredmény elvárás	<p>A falu jelenleg összetartó közösséget alkot. Az emberék szeretnék, ha mindenki számára megfelelő programok kerülnének rendezésre, mivel nincs megfelelő esemény a gyermekek számára, továbbá a település számára egy megfelelő szerep megtalálása igen magas prioritást élvez a lakosok részéről.</p>
Gordisa	<ul style="list-style-type: none"> • Hagyományt őrző rendezvények • Hagyományos ételek népszerűsítése, megismertetése • Közös sütés-főzés • Természetjárás • Virágkötészet • Nyugdíjas klub alakítása • Gyermekprogramok és foglalkozások (családi problémák megoldásának elősegítése) <ul style="list-style-type: none"> • A helyi bio lekvár és savanyúság megmutatás, mint helyi érték • Szőnyegkészítés hagyományának feltárása a településen
Eredmény elvárás	<p>A helyi lakosok jelenleg nem tartanak össze, kivéve a közös munka során. Ezt a tényt szeretnék megváltoztatni, szeretnék, ha az emberek nem lennének egymással szemben érdektelenek. A tanulókörök körökön szerzett új tudás segítségével, keretkiegészítéshez juthatnának, ezáltal a megélhetés biztosítása is javulna.</p>
Alsószentmárton	<ul style="list-style-type: none"> • Hagyományos ételek népszerűsítése, megismertetése • Jelmezbál • Gyermekprogramok • Sportfoglalkozások • Virágkötészet • Szomszédos településekkel sütő-főző verseny <ul style="list-style-type: none"> • Kosárfonás • Helyi néptáncsoport hagyománya
Eredmény elvárás	<p>A hatóság részéről szeretnék, ha előadás kerülné megtartásra, ahol felhívnák a fiatalok figyelmét a kábítószer és más bódító hatású szer káros</p>

hatásra. Továbbá egy aktív közösség kialakítása a településen, kiválasztva maguk közül egy olyan embert, aki összefogná a közösséget.

Matty	<ul style="list-style-type: none"> • Folklór fesztivál • Hagyományt őrző rendezvények (pl. rongyszőnyeg készítése) • Kreatív foglalkozások (pl.: virágkötészet, fafaragás) • Egészséges életmóddal kapcsolatos programok • Családi napok, gyermekprogramok • Helyi hímezett terítők • Szőnyegkészítés hagyománya
Eredmény elvárás	<p>A lakosság között az összetartás növekedve, amely során a személytelenség csökkenne a településen. A fiatalság körében kialakulna a megfelelő együttműködés és közösség.</p>
Kovácshegy	<ul style="list-style-type: none"> • Hagyományt őrző rendezvények • Gyermekprogramok és foglalkozások • Kreatív foglalkozások (pl. virágkötészet) • Szellemi vetélkedők tartása • Sportfoglalkozások, egészséges életmóddal kapcsolatos programok • Szomszédolás más környező településsel • A helyi templom népszerűsítése
Eredmény elvárás	<p>Egy olyan ember léte, aki összetartaná a közösséget. A programok által megismernék egymást az emberek, ezáltal megszűnne a kialakult ellenségeskedés, valamint növekedve a településen a lakosok aktivitása.</p>
Ipacsfa	<ul style="list-style-type: none"> • Hagyományt őrző rendezvények • Folklór fesztivál • Kreatív foglalkozások (pl.: virágkötészet) • Gyermekprogramok • Családi napok • Tájház • Az egykori munkaeszközök feltárása és bemutatása
Eredmény elvárás	<p>A kialakult klikkesedés csökkentése a településen, megelőzve a kialakulóban lévő ellenségeskedést egymás között. A közösség összefogásaként, kiválasztásra kerül egy olyan ember, aki összetartja a lakosokat.</p>

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

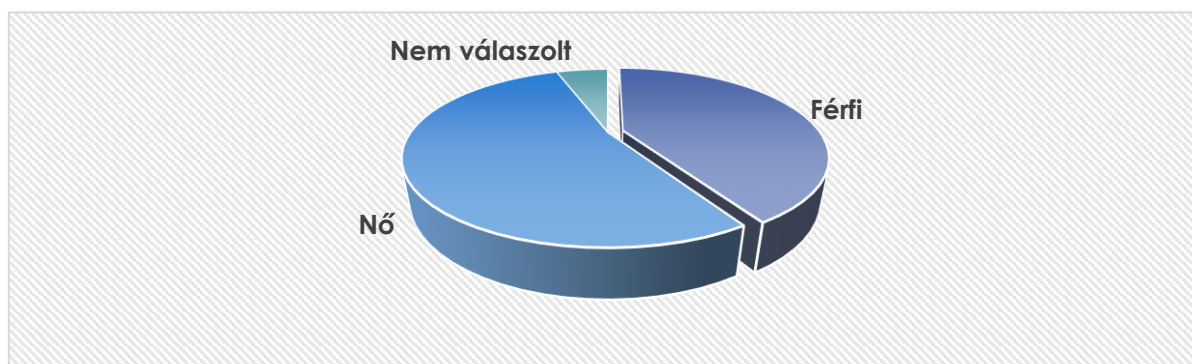
1.2.3. A kérdőív eredményeinek bemutatása

A kijelölt célterületen élő lakosság körében egy 23 kérdésből álló kérdőívet állítottak össze. A kérdőív felépítését tekintve, az első részében a demográfiai adatok kerültek felmérésre, valamint alapadatok (nem, kor, életkor szerinti besorolás, családi állapot, gyermekek száma, munkakör). A felmérés további részében azon kérdések kerültek megkérdezésre, amely a közösségi interjún és a közösségi beszélgetésen alapultak. A kérdőív utolsó kérdései a bűnmegelőzési és közlekedésbiztonsági programokra irányultak.

A felmérés célja, a konkrét igények felmérése a településeken, minél szélesebb körben, illetve olyan emberek elérése, akik a korábbi felmérésekben nem kerültek megkérdezésre.

A kérdőív összesítése után az alábbi eredmények és megállapítások születtek:

A kérdőívre **271 fő válaszolt, megállapíthatjuk, hogy** a pályázatban meghatározott célterületen élők közel 10%-a töltötte ki és juttatta vissza a felmérést.

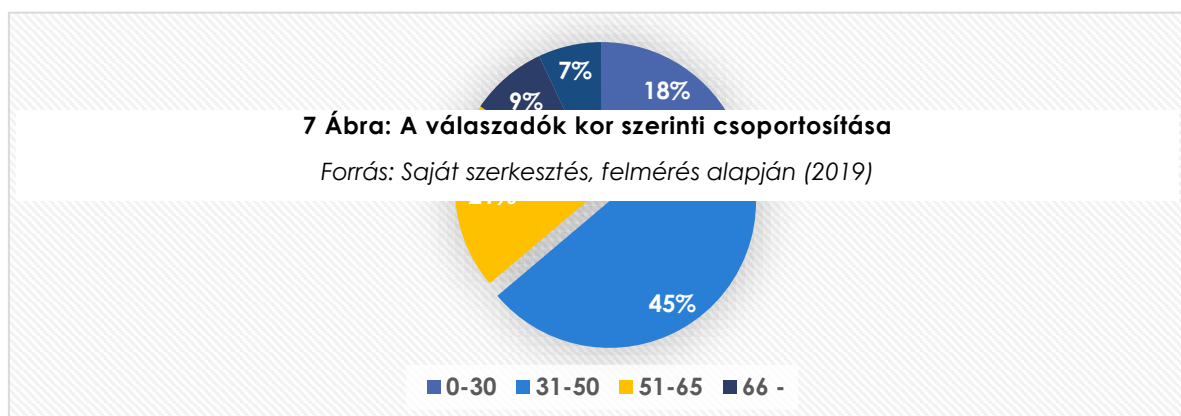
6 Ábra: Nemek megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

A nemek megoszlását tekintve több nő töltötte ki a kérdőívet, 56 %-os részvételi aránnyal, mint férfi (43%), amely elenyésző eltérés. A nemek közti eltérésének oka, hogy néhol nem válaszolták meg a kitöltők, mely nem képviselői közé tartoznak.

Életkor

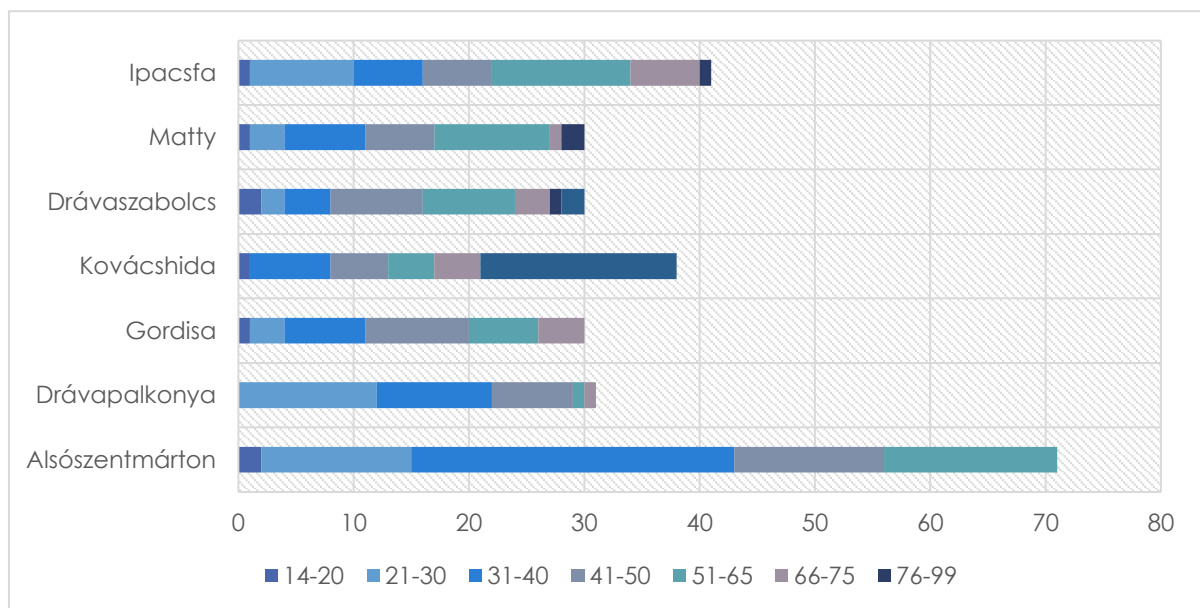
A kor szerinti megoszlást vizsgálva a felméréssel minden korosztályt sikerült elérni, megszólítani. A 271 fő válaszadó közül a 31-40 év, 41-50 év és 51-66 év közötti korosztály képviseltette magát a legmagasabb százalékban. A legalacsonyabb csoport 76 év felettek és a 14-20 év közöttiek voltak. A legnagyobb csoport a 31-50 év közti korosztály a válaszadók majdnem a felét képezték.

7 Ábra: A válaszadók kor szerinti csoportosítása

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

A településenkénti megoszlásnál egyértelműen látható, hogy Kovácshidán nem mindenki válaszolt a demográfiai adatokra a kérdőív kitöltése során, amely oka tisztázatlan.

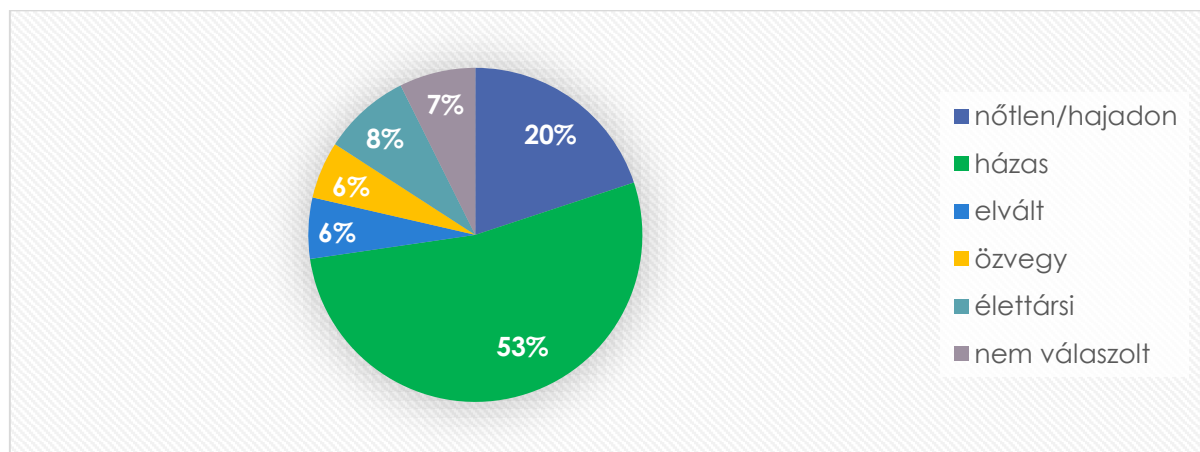

8 Ábra: Kor szerinti megoszlás, településenként

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

Családi állapota

A felmérés során a családi állapot is megkérdezésre került. A válaszadók legnagyobb része, 53%-a házas, azonban kitöltők közel egynegyede (20%) nem él párkapcsolatban. A legalacsonyabb arányt az elváltak és az özvegyek alkotják 6-6%-kal.

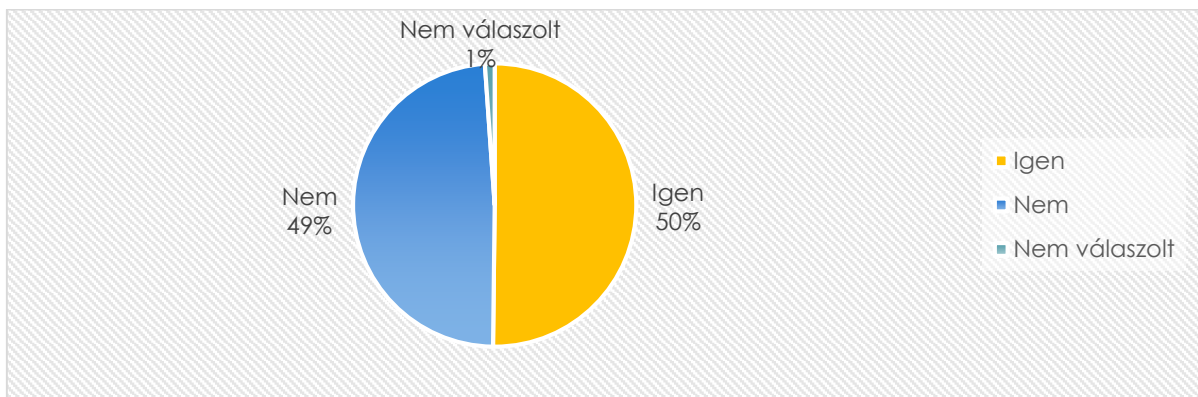
9 Ábra: A válaszadók családi állapota

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

Nevel e gyermeket

A kérdőív következő kérdése arra irányult, hogy „Nevel –e Ön gyermeket?”. A kérdés során megállapítható, hogy a projekt során a kialakult hagyományokat milyen sikerességgben fogja „tovább vinni” a jövő generációja. A felmérésből megállapítható, hogy egyenlő mértékben vannak gyermeküket nevelő és a gyermektelenek. Ez az 50-50%-os arány azért is lehetséges, mert előregedő településekről beszélünk, néhol többségben vannak az

idősebb generáció tagjai. A konzorciumi tagok közül arányában a legtöbb gyermeket Alsószentmártonon nevelik (43 fő), amíg a legalacsonyabb Ipacsfa községe, ahol csupán 12 fő a nevelt gyermekek száma.

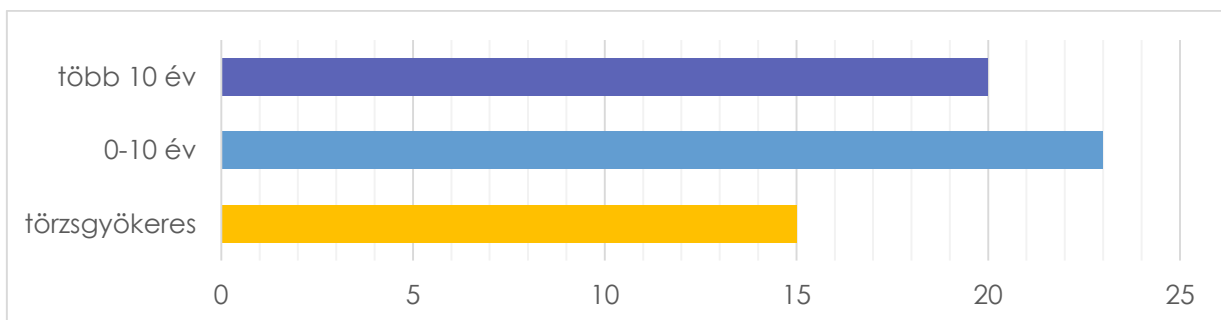

10 Ábra: Nevel -e gyermeket?

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

Mióta él a településen?

A „**Mióta él Ön a településen?**” kérdés arra szolgált, hogy a célcsoport elhivatottságát a falujuk iránt felmérje. Az ábrán is látható, hogy a megkérdezettek közül a legmagasabb arányban 0-10 éve élnek a célterületen (40%), amely azt jelenti, hogy a településre költözők aránya igen magas. Az interjú során kiderült, hogy sok településen érdektelenség és ellenségeskedés kezd kialakulni vagy már jelen van. Ezen jelenség az újonnan letelepedők miatt is alakulhatott ki, akik a helyi közösségbe, a helyi életben, valamely oknál fogva nehezen integrálódnak. Fontos kiemelni, hogy akik több mint 10 éve laknak a településükön, ők is közel azonos aránnyal képviselik magukat (36%), mint a nemrég a községbe érkezők. A válaszadók közt, a több generáció óta ott lakók száma a legalacsonyabb, azonban nem elhanyagolható mértékben vannak jelen (26%).

11 Ábra: Mióta él Ön a településen?

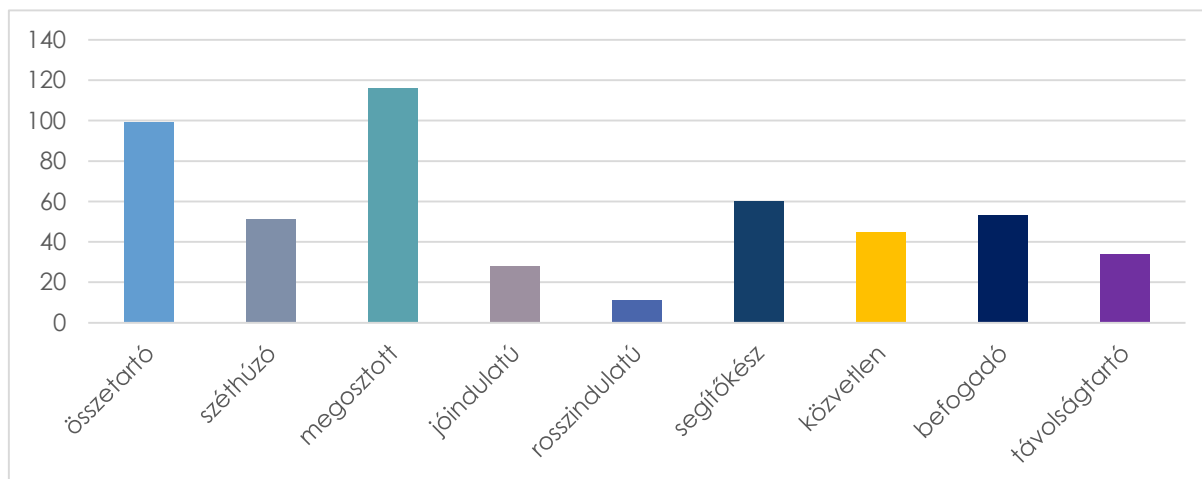
Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

A korábbi felmérésekből már kiderült, hogy a válaszadók elsődlegesen a családi kapcsolataik, barátaik és a gyökereik miatt élnek a jelenlegi településükön. A következő szempont, a nyugodt és csendes életvitel okán.

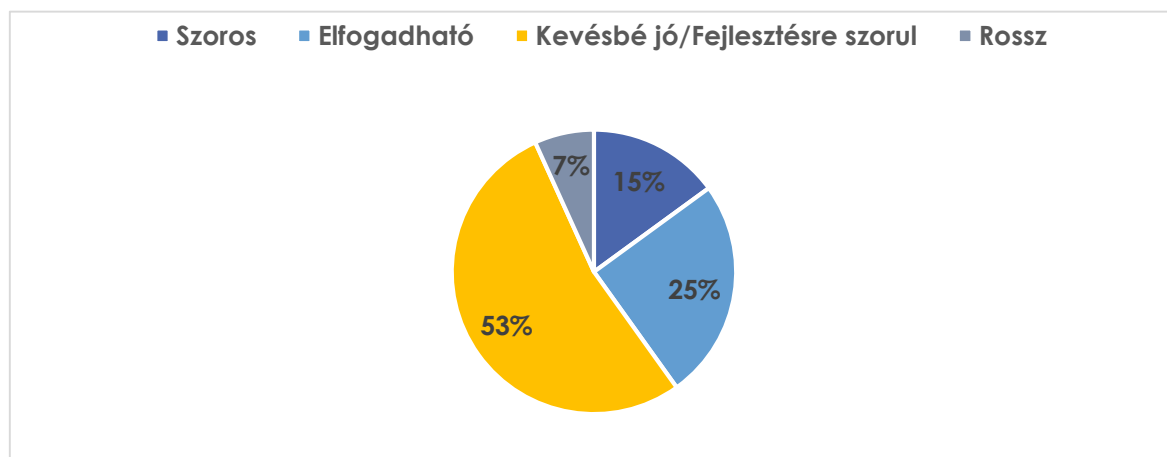
A következő kérdés a betöltött munkakör és annak helyére irányult. A válaszadásokból megállapítható, hogy magas azon munkavállalók aránya, akik helyben a faluban vagy környékén végzik munkájukat (46 %). Ez a magas arány annak köszönhető, hogy sokan a közfoglalkoztatás keretében a községükben kerülnek foglalkoztatásra (40%). A sorban a

munkanélküliek következnek 22%-os aránnyal, amely az interjún elhangzottakat támasztva alá, hogy kevés munkalehetőség adódik a falvakban a közmunkaprogramon kívül. Az ingázók aránya, akik más városokban keresnek munkát és biztosítják megélhetőségüket, 19%-ot mutat. A nyugdíjasok, a tanulók, a GYES-en, a GYED-en lévők, valamint a vállalkozók száma rendkívül alacsony arányt képez a válaszadásokban.

A felmérés további kérdései a célterületet érintő települések közötti viszonyát vizsgálta. A válaszadóknak a környezetükre vonatkozóan, a lakosságuk aktivitását kellett jellemezniük. Az eredményből is látszik, hogy igen megosztottak az emberek véleménye az aktivitás és az inaktivitás között. Természetesen az összetartó, a segítőkészség, sem marad el. Ennek a megosztottságnak az oka lehet, hogy a különböző települések széthúzóbbak, míg más községek összetartóbbak. Alsószentmártonra és Drávapalkonyára összetartó és aktívabb közösség jellemző, Drávaszabolcs, Ipacsfa, Matty lakosságára megosztottság jellemző jelentősen, azonban még aktívnak és segítőkészeknek számítanak, míg Kovácshida és a Gordisa településeket széthúzás jellemzi.

A következő ábrán jól látszik, hogy a települések közötti együttműködésről a válaszadók 53%-a úgy véli, hogy nem megfelelő és fejlesztésre szorul, érdemesnek tartják a szorosabb kapcsolat kialakítását a környező községekkel. Azonban csupán 7%-a gondolja úgy az embereknek, hogy rossz lenne ez a kapcsolat. A válaszadók egynegyede elfogadhatónak tartja, és 15%-a szorosnak érzi az együttműködést más településsel. A települések közül Drávapalkonya lakosai érzik úgy, hogy igen jó kapcsolatot ápolnak más falvakkal, míg Gordisa lakóközössége rossznak véli ezen együttműködést.

A kérdőív válaszadói kifejtették, hogyan képzelik el, mely módon lehetne erősíteni az együttműködést a környező települések között. Legtöbbször a közös sportprogramok, közös sütés-főzés eseményeken (hagyományőrző ételek bemutatásán) keresztül képzelik el, továbbá a közös kirándulás, túrázások és közös zenés mulatások megrendezésével gondolják a kapcsolatot megerősítését. Feltűnően alacsony visszajelzés mutatkozik a közös beszélgetéseken, egymás megismerésen alapuló rendezvények megtartására, valamint a nyugdíjas programok rendezésére.

A megkérdezettek a közösség programokkal kapcsolatban milyen szerepet vállalnának kérdésnél: a legmagasabb mértékben a programokon való aktív részvételükkel járulnának hozzá választ adták. Azonban összességében, azonos arányt képez, azok száma, akik valamely módon a rendezvények szervezéséből is kivennék részüket.

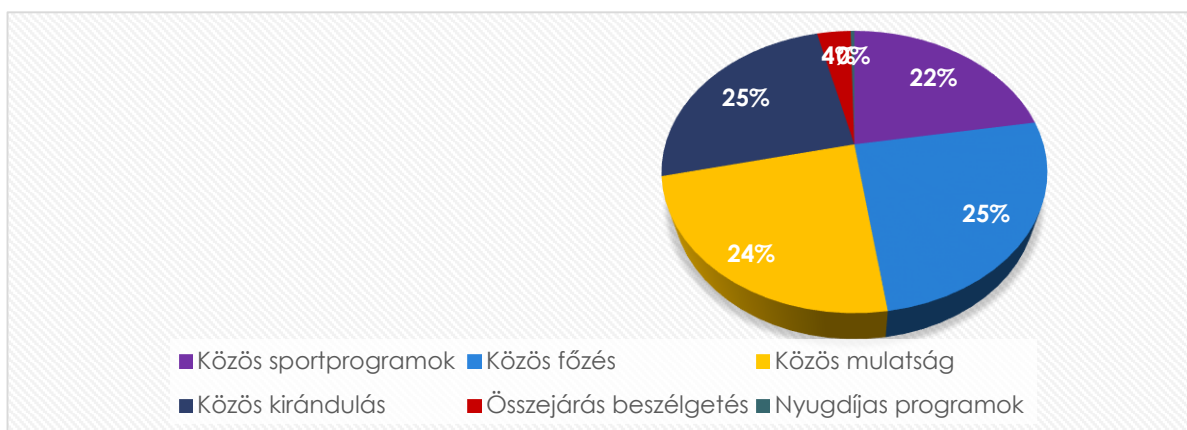
13 Ábra: Együttműködés megítélése a térségi települések között

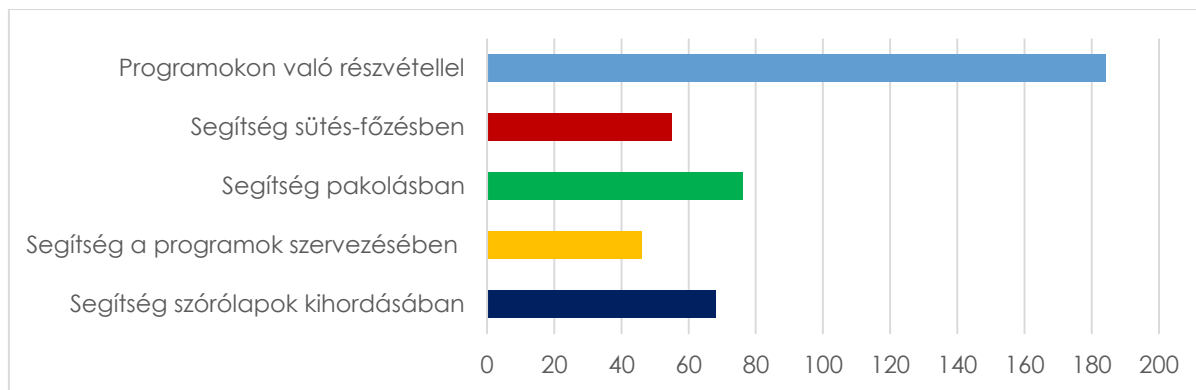
Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

A településenként megvizsgálva megállapítható, a drávapalkonyai és a gordisai lakosok segédkeznek a szervezésben a legmagasabb arányban, ellenben a program részvételük alacsonyabb, míg a többi településen magas arányban jelezték az eseményen való megjelenésüket. A feladatok konkrétabb megbontásában a válaszadók 26%-a jelezte segítségnyújtását az emberek összefogásában, az inaktív emberek megmozgatásában. Továbbá a megkérdezettek 29%-a segédkezne eligazodni az adott településükön a más közösségből érkezőknek, mint például: parkolási lehetőségek stb.

14 Ábra: A környező településekkel együttműködés elősegítése

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

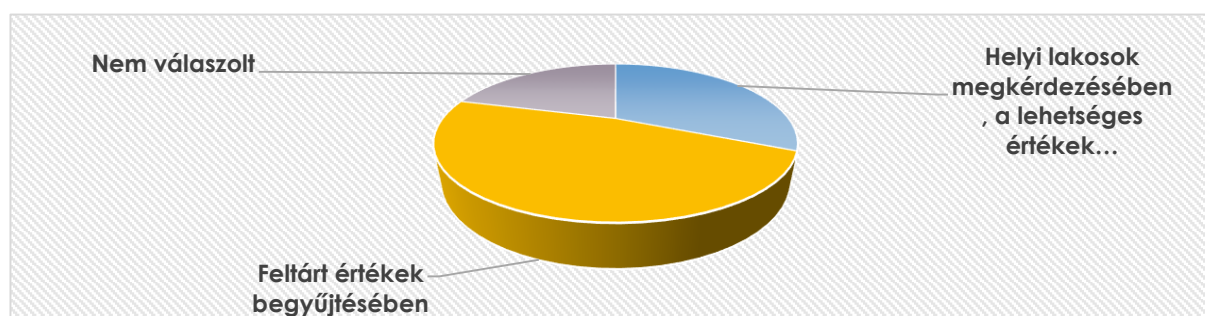

15 Ábra: „Milyen feladatot vállalna a programok során?”

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

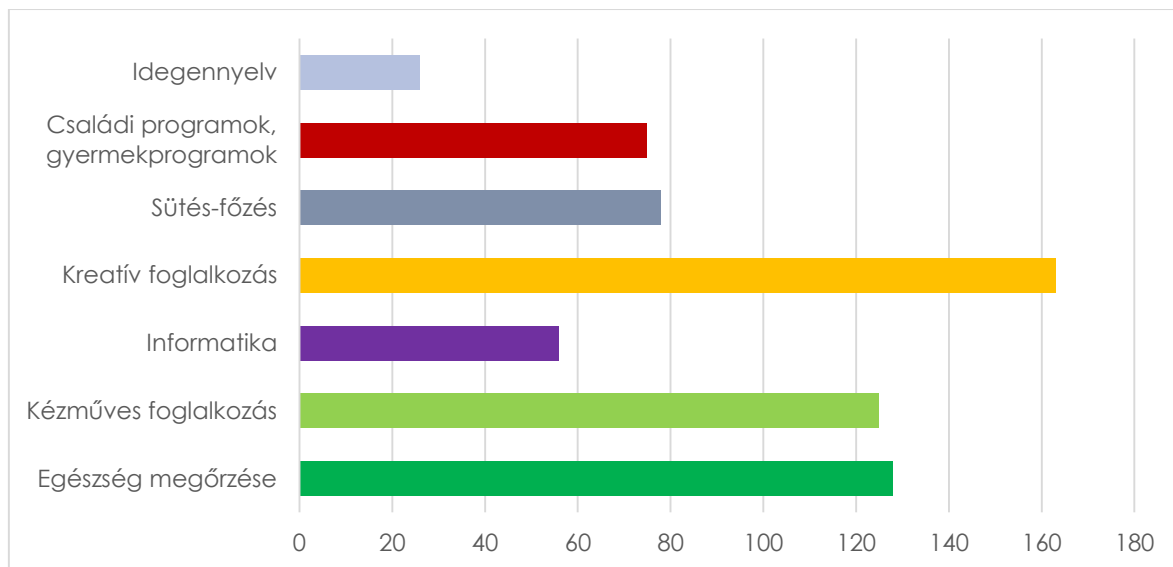
A kérdőív következő kérdése a helyi értékek gyűjtéséhez milyen feladattal járulnának szívesen a lakosok hozzá. A legtöbben a megkérdezett válaszadók közül a feltárt értékek, tárgyak begyűjtésében segédkezne, 48%-ban. A válaszadók 31%-a segítené megtalálni, feltárni településének helyi értékeit, azonban a maradék válaszadó nem válaszolt a feltett kérdésre, amely okát ténylegesen nem tudjuk.

16 Ábra: Helyi értéktár felállításához való hozzájárulás

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

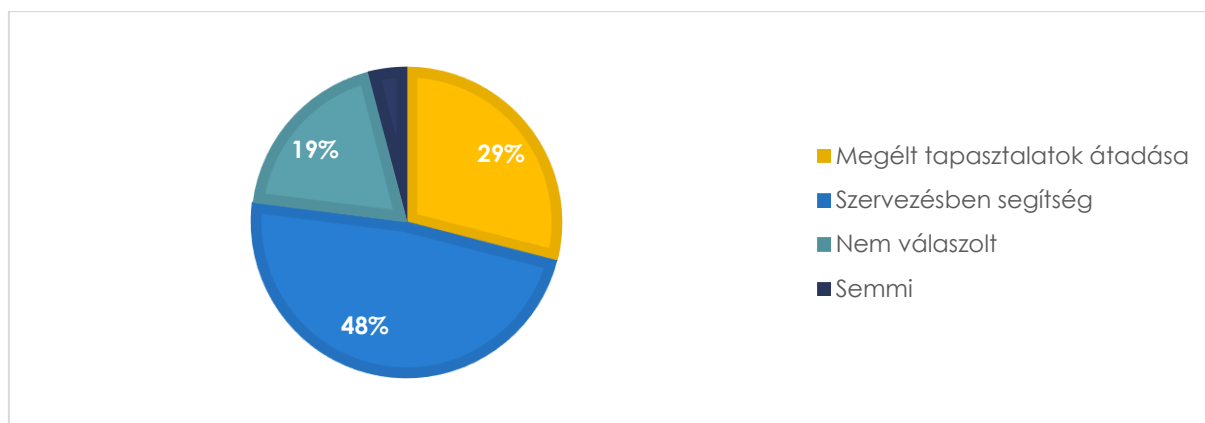
A következő két kérdés a tanulókörökre vonatkoznak. Először megkérdezésre került, hogy milyen tudással bővítenék ismeretüket, mely programon vennének részt a válaszadók. A megkérdezettek mindegyike részt venne az érdeklődésüknek megfelelő tanulókörön. A válaszadók többsége kreatív foglalkozások tartását részesíti előnyben, ahol például: a virágkötészet és a fotószakkör ötlete merült fel. A célterületén élők, még szívesen vennének részt olyan programokon, ahol kézművességet tanulnának, legtöbben a kézimunkát (varrás-horgolás) szeretnék tanulni, továbbá az egészség megőrzéséhez kapcsolódó eseményeket részesítik előnyben: természetjárás, kirándulásokat és sporteseményeket. A családi programok, gyermekprogramokkal kapcsolatosan tanulóköröket is szívesen fogadnák a lakosok, ahol a gyermekneveléssel, gyermekfoglalkozással kapcsolatos előadásokat hallgatnák meg, valamint a sütés- főzés, helyi hagyományok megismerését is szívesen fogadnák az emberek. Érdeemes megemlíteni az idegen nyelvet és a számítógép kezelést megtanulni vágyókat.

17 Ábra: Tanulókörök témák szerint a válaszadások alapján

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

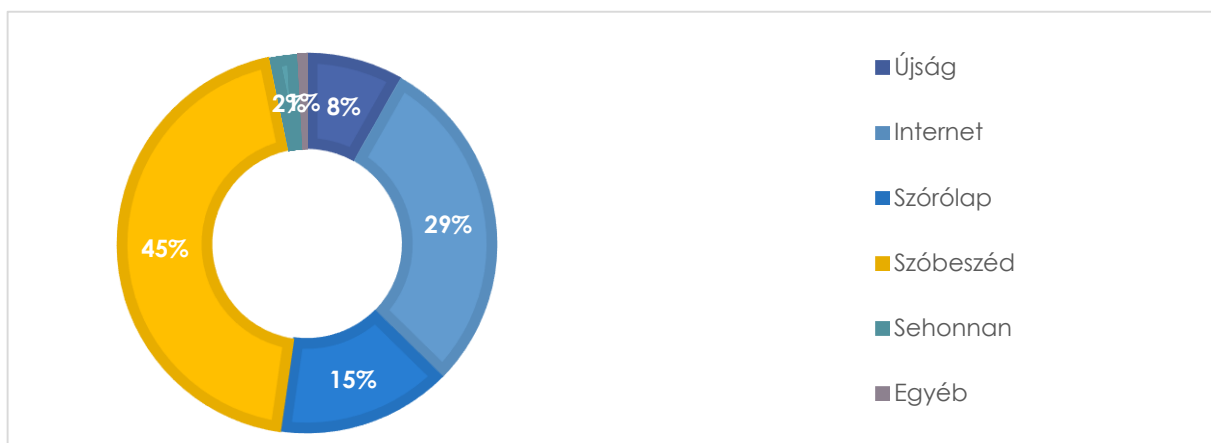
A lakosság körében igen magas arányt képeznek, a tudást átadni vágyók száma (48%), ezáltal lehetőséget biztosítva a tanulókörök megvalósítására a jövőben. A válaszadók 29%-a szívesen segít a programok szervezésében, akár segít megtalálni a megfelelő embert, hogy megvalósuljon az igényeknek megfelelő tanulókör, mely nagymértékben hozzájárul az események elindításához. Alacsony azok aránya akik, semmivel nem járulnának hozzá, vagy valamely okokból nem válaszolt jelen kérdésre.

18 Ábra: Tanulókörök szervezésében milyen szerepet vállalna

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

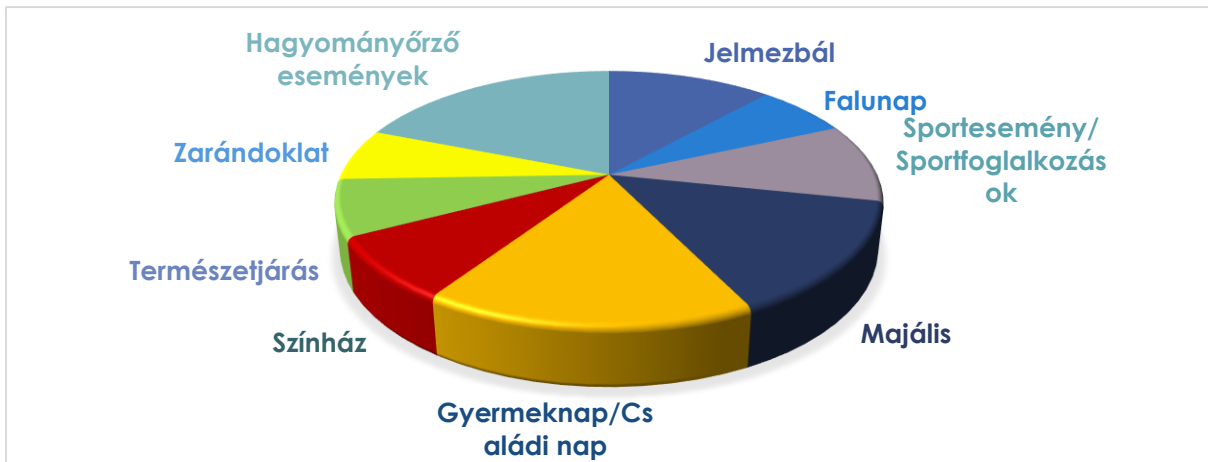
A kérdőívben felmérésre került, hogy a lakosok, mely kommunikációs csatornákat használnak, ha értesülni szeretnének a helyi hírekről, valamint az eseményekkel kapcsolatban. Az eredmények alapján megállapítható a szóbeszéden és az interneten keresztül tájékozódnak a legnagyobb részben a lakosok, utána szórólapokon keresztül, végül elenyésző arányban az újságból tájékozódnak. A kommunikáció tovább fejlesztésének érdekében, az internethez kapcsolódó, Facebook - közösségi oldallal kapcsolatosan merült fel a következő kérdés. A megkérdezettek 29%-a véli úgy, hogy hasznos lenne és fontos kommunikációs csatorna lenne az információk megosztására ez a közösségi portál. A válaszadók 49%-a használná napi szinten a tájékozódásra, azonban az oldal karbantartására már kisebb a válaszadási arány, csupán 14%-a kezelné. Ezen alacsony válaszadás adódhat, a generációs szakadékokból, hogy az idősebbek nem képesek kezelni, sem használni a közösségi oldalakat, valamint a számítógépet.

19 Ábra: Mely kommunikációs csatornán tájékozódnak a válaszadók a helyi hírekről

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

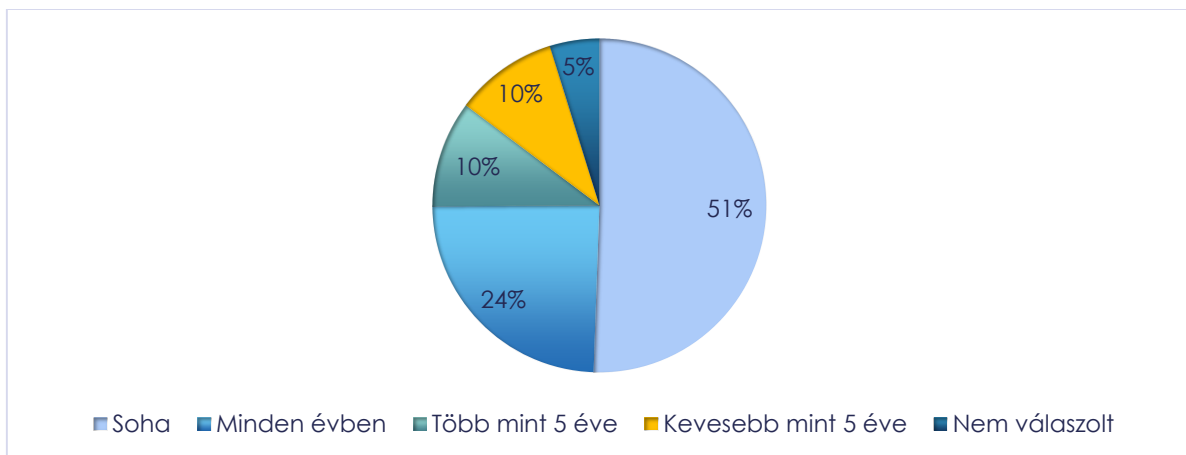
A következő kérdéseknél felmérésre került, melyek azok a közösségi programok a célterületen élők számára, mely a helyi identitás erősítéséhez járulna hozzá, valamint aktívan részt vennének. A célterületen élők közül a legtöbben (19%) a hagyományőrző napok tartástást szeretnék a településükön, ha megtartásra kerülnének. A válaszadók ezen pont alapján, szeretnék a gyökereik, hagyományait megtartani és gyakorolni. Ezen programok között a nemzeti ünnepek megtartása is felmerült, valamint külön a majálist emelték ki, ahogy az ábrán is látszik. További ilyen jellegű eseményként a helyi ételek népszerűsítése, megismertetése másokkal jelentett sokat a válaszadók számára. Az diagramról leolvasható, valamint az eddigi felmérésekből egyértelműek látszik, hogy az emberek számára fontos a család, ezért elengedhetlen számukra, hogy ilyen témában is megrendezésre kerüljenek a jövőben események (17%), (családi napok, gyemeknapok, valamint az ehhez kapcsolódó foglalkozások). Nem elenyésző számban (10%) a sporttevékenységgel kapcsolatos programokat is szívesen látnának a lakosok, valamint a hitélet fellendítés érdekében zarándokúton (7%) is részt vennének. A természetjárás (8%), valamint a környékük megismerése egy túra alkalmavál, végül a kultúra érdekében, helyi színházi játszó kör (8%) tartását szorgalmazzák a válaszadók.

20 Ábra: Közösségi programok igényei témánként

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

A felmérés során több kérdés is vonatkozott arra, egy adott esemény kapcsán, mivel járulnának hozzá a megvalósuláshoz. Jelen kérdés arra vonatkozott, hogy mikor segédkeztek utoljára a válaszadók bármilyen helyi rendezvény szervezésében vagy annak lebonyolításában. A megkérdezettek fele (51%) nem vett részt a rendezvények szervezésében még soha, amelyet a beszélgetések és az interjúk eredménye is alátámaszt, hogy inaktívak némely településeken a helyi lakosság. A felmérésből jól látszik, hogy a közösség aktív magja lehet, akik minden évben aktív részt vállalnak a megrendezésre kerülő programokon. Megállapítható, hogy a lakosság részére szükséges egy olyan közösségi húzó ember, aki összefogja a helyieket és segít kialakítani köztük a szoros együttműködést.

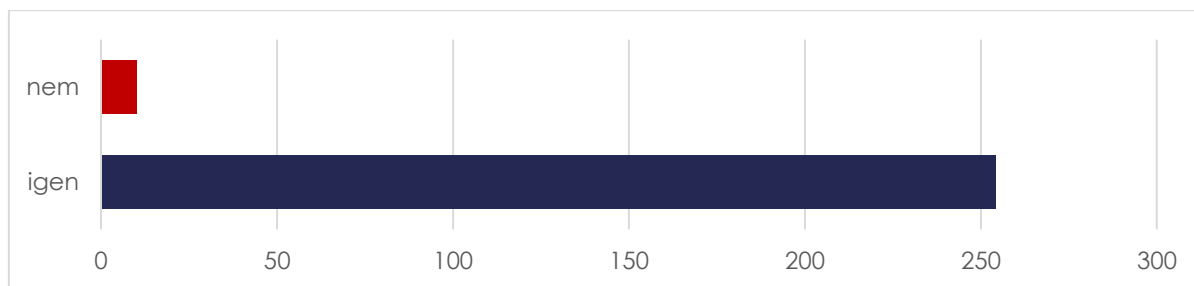

21 Ábra: Aktív szerepvállalás a rendezvények szervezésében

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

A felmérés során két konkrét programmal kapcsolatban kerültek megkeresésre a célterületén élő emberek. A bűnmegelőzéshez kapcsolódóan „Fontosnak tartaná-e bűnmegelőzési programok megvalósulását a településén?” kérdés merült fel. A válaszadók 96%-a tartja fontosnak a program megvalósulását a településen, csupán 10-

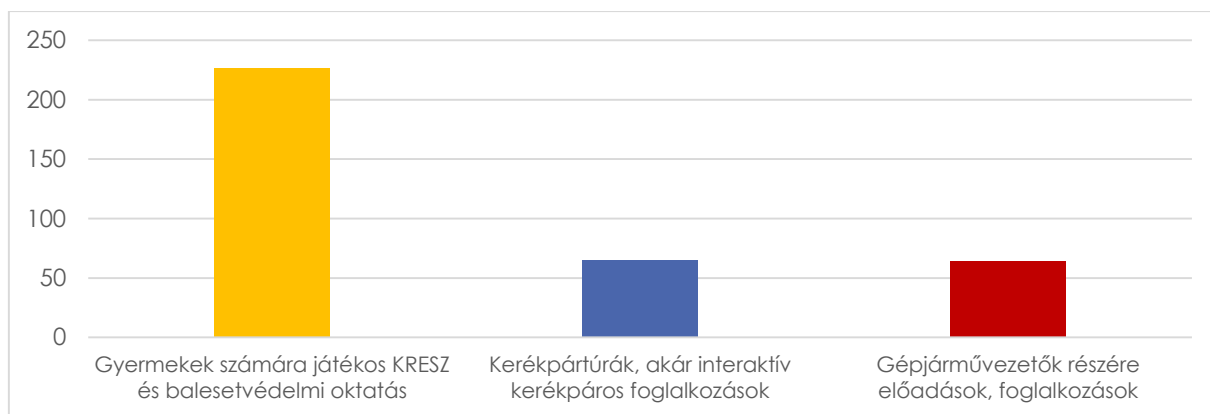
en jelölték a nem választ. Az interjú során is már felmerült a prevenciós előadások lehetőségének tartása a fiatalabb korosztály körében.

22 ábra: Bűnmegelőzés program fontossága

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

A közlekedésbiztonsági programok is betervezésre kerültek a pályázati kérelemben, amelyhez kapcsolódóan három fajta programelemből választhattak a megkérdezésre kerülők. A gyermekek számára játékos KRESZ és balesetvédelmi oktatás" kapta (63%) a legtöbb szavazatot, a többi programot nagyjából ugyanannyian választották, kerékpártúrák, interaktív kerékpáros foglalkozásokkal (18%), gépjárművezetők részére előadásokat, foglalkozásokat (19%).

23 Ábra: " Mely közlekedésbiztonsági programokat tartaná fontosnak?"

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

A felmérés eredménye visszaigazolta, hogy a tervezett programelemekre valós igény merült fel.

A kérdőíves felmérés eredményei alapján összeségében kimondható, hogy nem csak szükséges a közösségi élet javítása, hanem igény is van a célterületén élők részéről. A megkérdezettek, többször is jelezték, hogy aktív tagjai lesznek a programszervezői csapatnak egy esemény megtartása során, valamint számos válaszadó a részvételi szándékukat mutatták a rendezvényeken való megjelenéssel kapcsolatban. Az adott válaszok összegzéséből megállapítható, hogy hagyományokat őrző és a közösség építéséhez hozzájáruló programokra van szükség a településeken, amely részletei a lakosság által adott válaszokra szükséges épülnie. Nemcsak a településeken elengedhetetlen a közösségi kapcsolatok erősítése, hanem a települések között szükséges fejleszteni az együttműködések.

1.3. Tervezési mátrix

A tervezési mátrix segítségével kerül ismertetésre a közösségi felmérés eredménye alapján meghatározott teendők és azok időbelisége, mely egyben prioritási sorrendet is felállít.

A felmérés során megállapításra kerülő problémák és igények esetében olyan téma terület is megjelenik, amelyek megoldására a közösségnek, a helyi szervezeteknek és az önkormányzatoknak nincs ráhatásuk, befolyásuk. Ilyenek például a bolt hiánya, a munkanélküliség, a közösségi közlekedés hiányosságai, az infrastrukturális ellátottság hiánya. Az előbb felsorolt tényezők az alábbi tervezési mátrixban nem kerülnek feltüntetésre, mivel magasabb szintű (nemzetgazdasági) beavatkozást, vagy külső szereplő részéről történő, például vállalkozói beavatkozást igényelne.

A felmérés alapján megállapítható, hogy számottevő szükséglet esetében a megoldások között átfedés található (például: a tanulókörökben kézműves technikák, mint meglévő értékek átadása, mellyel egyben a fiatalok mozgósítása is megtörténhet).

9 Táblázat: Tervezési mátrix

Teendők	Prioritás		Végrehajtásért felelős személye	A feladat végrehajtásának módja
	Most	Hamarosan		
Új civil együttműködési megalakítása	X		Közösségfejlesztő Polgármester Szakmai vezető	<ul style="list-style-type: none"> - A helyi civil szervezetek, egyesület felkeresése a jövőbeli együttműködés érdekében - Együttműködés megállapodások megkötése
Helyi értékleltár készítése		X	Szakmai vezető Közösségfejlesztő Helyi lakosság	<ul style="list-style-type: none"> - A meglévő értékleltár frissítése - Új értékleltár feltárássra, felkutatásra - Az értékek begyűjtése, dokumentálása és felvétele az értékleltárba - Kiadvány készítése, kiállítása
A célterületen érintő települések közművelődési rendeleteinek felülvizsgálata	X		Települések jegyzői	<ul style="list-style-type: none"> - A közművelődési rendeletek felülvizsgálata, szükség esetén annak megújítása a települések jegyzői által
A célterületen érintő települések HEP-ek megújítása	X		HEP referens Települések jegyzői	<ul style="list-style-type: none"> - A dokumentum felülvizsgálata, érvényességének aktualizálása, szükség esetén a dokumentum megújítása
Helyi nyilvánosság fórumának megteremtése a térségben	X		Szakmai vezető Közösségfejlesztő	<ul style="list-style-type: none"> - Beszerzési eljárás lefolytatása - Településenkénti Facebook oldal kialakítása - A lakosság értesítése a helyi aktualitásokról, hírlevél formájában

Információs pont kialakítása a gesztor településen		X	Szakmai vezető Közösségfejlesztő	<ul style="list-style-type: none"> - A megfelelő helyszín megtalálása - Az információs pont eszközigényének meghatározása - A beszerzési eljárás lefolytatása - Az információs pont működtetése
A gesztor település (vagy bármely konzorciumi tag) weboldalának infokommunikációs akadálymentesítése		X	Szakmai vezető	<ul style="list-style-type: none"> - A beszerzési eljárás lefolytatása - Infokommunikációs akadálymentesítés külső szervezet bevonásával - A pályázati felhíváshoz kapcsolódó útmutató alapján kerül megvalósításra
Nyilvánosság biztosítása	X		Projektmenedzser Szakmai vezető	<ul style="list-style-type: none"> - A beszerzési eljárás lefolytatása - A „C” tábla kihelyezése a megvalósítási helyszíneken - A megvalósításra kerülő programokon, eseményeken fotódokumentáció készítése
Közösségfejlesztő animátorképzés		X	Szakmai vezető Közösségfejlesztő	<ul style="list-style-type: none"> - SZPK-000009-16-04-00 Közösségfejlesztő képzésen Nagy Anita és Ambach Ágnes fog részt venni, amely 2019. szeptemberében kerül megrendezésre. 2021.06.01.-től Kékesi Eszter vette át a szakmai vezető feladatait, aki már rendelkezett a megfelelő végzettséggel (ld. 4. oldal)

A településen élők aktivizálása – Közösségi programok szervezése, megtartása	X		Szakmai vezető Közösség fejlesztő	<ul style="list-style-type: none"> - Programterv megalkotása, aktualizálása, szükség esetén annak felülvizsgálata - Helyi közművelődési intézmények bevonása - A beszerzési eljárások lefolytatása - A marketingtevékenységek biztosítása, lakosság figyelmének felhívása, aktivizálása - A közösségi programok összefoglalása, dokumentálása
Tanulókörök megtartása, szervezése		X	Közösségfejlesztő Szakmai vezető	<ul style="list-style-type: none"> - A beszerzési eljárások lefolytatása - A tanulókörök szervezése, lebonyolítása - Nyilvánosság biztosítása - Eredmény összefoglalása, dokumentálása
Lakossági fórumok szervezése, megtartása		X	Közösségfejlesztő Szakmai vezető	<ul style="list-style-type: none"> - Lakossági fórumok működtetése, közösségfejlesztési folyamat eredményeinek kiértékelése - Cselekvési terv aktualizálása
Tanulmányutak szervezése		X	Szakmai vezető	<ul style="list-style-type: none"> - A résztvevők kiválasztása („Központi mag” kiválasztása) - A tanulmányút megfelelő céljának kiválasztása - A beszerzési eljárás lefolytatása - Az tanulmányúton szerzett tapasztalatok összefoglalása, dokumentálása
Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok és közlekedésbiztonsági programok		X	Szakmai vezető Közösségfejlesztő	<ul style="list-style-type: none"> - Programterv megalkotása a lakosság részére Rendezvényszervezés szakértők bevonásával, az ehhez szükséges beszerzés lefolytatása - Marketing tevékenység, információs kiadványok készítése

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

1.4. Helyi értékleltár

A helyi értékleltár létrehozásának célja, hogy az egyéni, a közösségi és a települési identitástudat erősítéséhez hozzájáruljon. Az értékek kialakulását befolyásolják az azt meghatározó emberek, csoportok és társadalmi helyzetek, ezáltal a feltárt érték mindenki számára valamely jelentéstartalommal bír. Az értéktár feltárása során fontos szempont, hogy megtalálja minden település a rá jellemző egyediségeket, kulturális és turisztikai lehetőségeket. A folyamat során számos új élménnyel, ismeretekkel és hasznos szabadidős tevékenységgel gazdagodhatnak a lakosság aktív résztvevői. A csoportos munka, egységgé kovácsolja a közösséget, valamint motiváló hatással bír. Az értékek feltárása során a javaslatokat, maguk a közösség tagjai terjesztik elő, valamint ők bírálják el, mely értékek kerülhetnek be a végleges értékleltárba.

A projekt megvalósításában résztvevő településekre vonatkozóan egy kisebb értékleltár kerül bemutatásra. Ki kell emelni, hogy nem végleges a bemutatott értékek, a program előrehaladtával véglegesítése meg fog történni az értékeknek, a szakszerű feltárása, adatgyűjtése és kiállítása után. Az értékleltár természeti és épített elemeket, valamint hagyományokat is tartalmaz, amely a települések helyi identitás alapját képezik. A jövőben növelheti a lakók helyi identitás tudatát, növelheti az idegenforgalmat, illetve a rendezvények helyszínékként vagy egy programelemként is szolgálhat.

1.4.1 Drávaszabolcs helyi értékleltár

Tervezett érték feltárása, felvétele

- Halászati kiállítás
- Rovar kiállítás
- Néptánc hagyományainak bemutatása
- Református templom

Református templom:

Az eredeti templom 1837-1839 között épült, amely a II. világháborúban sajnos elpusztult. 1993-ban helyére, Szigetvári György tervei alapján egy nyolcszögletű 15 méter magas toronnyal rendelkező épület került megépítésre. A harangját a 1945-ben összetört régi harangból újraöntötték.

1.Kép: Drávaszabolcs, református templom

Rovar kiállítás:

A múzeumban látható kiállítás tematikailag nyolc egységre különíthető el. A világ minden tájáról megtalálhatóak a rovarok óriási választéka. Például: Dél- és Közép Amerikából, Délkelet- Ázsiából és Ausztráliából származó őshonos ízeltlábúakkal is találkozhatunk. A hazai, a Dráva folyó mente és a Dráva síkján védett rovar fajokat is megismerhetjük. Emellett a múzeumban számítógépes interaktív rovaros programon keresztül további ismeretekre tehetünk szert. A kiállítás laboratóriumi, tudományos, állatföldrajzi határozásra alkalmas szakirodalommal, mikroszkópokkal, rovarpreparálási, meghatározási lehetőségekkel rendelkezik.

2.Kép: Rovar kiállítás, kiállításból részlet

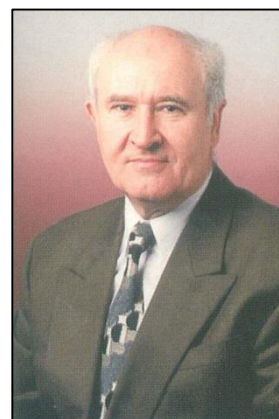
1.4.2 Drávapalkonya helyi értékleltár

Tervezett érték feltárása, felvétele

- Tájház
- Dani Lajos könyvei

Dani Lajos kötetei:

Dani Lajos egész életét szentelte annak, hogy az Ormánság lakóinak hagyományait, szokásait, néprajzi értékeit összegyűjtse. Az író, Drávapalkonyán született, szülőfalujához végtelen szeretett és hűség fűzte, amely a gondolkodását és életét is meghatározta. Lelkes kutatója volt az Ormánságnak, a helytörténetek, ismeretek közvetítőjeként vált ismertté a térségben, az országban. Lényegesnek tartotta tudásának, örökségének, tapasztalatainak átadását, megörökítését. 2011-ben megjelent a „Faluk az ország peremén - Drávapalkonya” című kötete, amelyben a település történetét ismerhetjük meg, egészen a település létrejöttétől az 1940-es évekig. A könyvvel bepillantást nyerünk a helyi lakosságról, a középületekről, az egyházi épületekről, valamint történetükről. 2012-ben „Szülőföldem - Válogatott ormánsági történetek” című műve jelent meg, amely az Ormánság paraszti kultúráját hivatott bemutatni: ösfoglalkozásokat, népszokásokat, valamint a mára már eltűnt néprajzi tájairól kaphatunk átfogó ismereteket. A kötetben ormánsági, illetve drávapalkonyai régi történetek, anekdoták is felelevenítésre kerülnek, a 2. világháború ormánsági vonatkozású eseményeiről, illetve a "kuláksorsról" is találhatunk írásokat.

3.Kép: Dani Lajos (1938-2012)

Tervezett érték feltárása, felvétele

4 Kép: Gordisa, savanyúság

- Bio lekvár
- Savanyúság
- Szőnyegkészítés
- 1936-os „Dalos kör”
- Hímzett zászló,
- Református templom 1826.

Saját termesztésű zöldségek tartósításával foglalkoznak Gordisán, Baranya megye apró településén. A termelők savanyúságot készítenek a zöldségekből, amely receptje generációkán át változatlan formában kerül átadásra a családokban.

Református templom

A templom a Kossuth Lajos utca északi oldalán bekerített telken, szabadon áll. Tornya a főbejárattal Délre néz, a mellékbejárata a keleti oldalon épült cinteremből nyílik. A klasszicista stílusú templom, amely 1830-ban épült. Két harangja és négyregiszteres orgonával rendelkezik a templom. Jelenleg az épület műemléki védelem alatt áll.

5. Kép: Gordisa, református templom

1.4.4 Alsószentmárton helyi értékleltár

Tervezett érték feltárása, felvétele

- Táncsoport
- Helyi Zenészek
- Kosárfonás

6 Kép: Alsószentmárton, Táncscsoport

A táncscsoport 2015 nyarán alakult 5 fővel, létszámuk évről évre egyre csak növekszik. A táncscsoport célja, hogy kultúrájukat megismertessék másokkal, valamint hagyományaikat átadják a fiatalabb generáció tagjainak. Az elmúlt évben több mint 50 fellépésen vettek részt országszerte.

1.4.5 Matty helyi értékleltár

Tervezett érték feltárása, felvétele

- Hímzett terítők
- Szőnyegkészítés
- Madár emlékpark

Madár Emlékpark

A park a madárfajok veszélyeztettségére hívja fel a figyelmet, valamint kopjafái a hazánkban kipusztult madárfajokra emlékeztetik az odalátogatókat. A faragásokból megtudhatjuk, hogy a vándorsólyom és a halászsas már nem költ Magyarországon. Az erdei séták során nem találkozhatunk siketfajddal és nyírfajddal, a vizek mentén nem találhatunk darvakat fészükön költeni, mivel csak vonuláskor pihennek mennek. A kopjafán mellett számos információs ismertetőtáblát találunk, ahol részletesen, képekkel ellátva leírásra kerül a további madárfajok, amelyek már nem találhatók meg hazánkban. Az emlékpark alapítása óta eltelt 15 évben a vándorsólyom, a kis kárókatona és a kis csér újra visszatelepült Magyarországra.

7. Kép: Matty, Madár emlékpark

Matty településen számos hímzett terítő található, amely a térségre jellemző mintával rendelkezik. A községben a szőnyegkészítés hagyományával lehet megismerkedni, valamint a munkaeszközével egyaránt. A következő időszakban ezen értékek feltárása és összegyűjtése lesz a feladat a település részéről.

1.4.6 Kovácshidahelyi értékleltár

Tervezett érték feltárása, felvétele

- Református templom

A településen jelenleg is működik a református templom, amelyről az alábbiakat érdemes tudni:

A 1833-ban, klasszicista stílusban épült református temploma jelenleg műemlék. A karzatának mellvéd tábláit valószínűleg a vajszlói Gyarmati János készítette. A templomot

8 Kép: Kovácsbócsa, református templom

2002-ben újította fel a helyi önkormányzat. A karzat díszítése egyedi, gyönyörűen rajzolt táblát láthatunk.

1.4.7 Ipacsfal helyi értékleltár

Tervezett érték feltárása, felvétele

- Tájház
- Munkaeszközök
- Alma napok

A mezőgazdasági munkák a helyi termőföldeken nemcsak a jelenben számít létfontosságúnak, hanem a múltban is nagy szerepet képviselt a lakosok részéről. Ehhez kapcsolódó munkaeszközök feltárása, összegyűjtése a következő időszakban prioritása lesz a község számára.

1.5. Projektet megelőző közösségi tevékenységek bemutatása

A célterületen élők közösségi programokon részvételi hajlandóságáról általánosságban elmondható, hogy alacsony arányt mutat. A célterületen élők életében nagy szerepet képvisel a közösség, hiszen hozzájárul az egyén fejlődéséhez, valamint szocializációjához. Lényeges szempont, hogy az emberek érezzék, hogy kötődhetnek valahová, tartoznak valahová. Ezen igények kielégítéséhez hozzájárul az egyesületek, civil szervezetek, a helyi klubok és a helyi önkormányzatok által szervezett programok.

A lakosság többségét az ingyenes szórakoztató programokkal és szolgáltatásokkal lehet aktivizálni, ezen tényezők figyelembevételével próbálják motiválni az embereket az önkormányzatok, az évenkénti több eseménnyel.

Az elmúlt két évben megrendezésre kerülő programok:

Drávaszabolcson több egyesület és civil szervezet is működik, mint például: a Polgárőrség, Pingpong Egyesület, Football Klub, Dráwapart Gyöngyei Alapítvány. A közösség összekovácsolásának érdekében az önkormányzat több program megvalósulásához is hozzájárult: **Május 1. – Majális**, amelyen 400 fő vett részt; **Augusztus 20-ai ünnepség**, mely a megyei önkormányzat közös szervezésével valósult meg (2000 fő részvételével), **Falunap** 600 fő; **Márton Napi Vigasság** 40 fő; **Idősek napja** 10 fő; **Karácsonyi Ünnepség** 150 fő vett részt. A közösségi élethez továbbá hozzájárult a Közösségi tér (Faluház) is, ahol könyvtár és internet hozzáférés, meseolvasás klub és bibliakör áll a lakosság rendelkezésére.

Alsószentmárton a legnagyobb lélekszámú (1272 fő) település a konzorciumi tagok között, ahol számos egyesület tevékenykedik: Alsószentmártoni Polgárőr Egyesület, Alsószentmártoni Sportegyesület, Cigányokért Közhasznú Alapítvány, Kiút csak munkával" Egyesület Alsószentmárton, Roma Horgász Egyesület, Szent Márton Caritas Alapítvány működik, mint civil szervezet. Minden évben falunap került megrendezésre.

Drávapalkonyán az önkormányzat, valamint a roma nemzetiségi önkormányzat évente több rendezvénnyel próbálja a közösséget építeni. A szervezett események között található **Falunap** 85 fő; **Farsang** 60 fő; **Nőnap** 45 fő; **Gyermeknap** 50 fő; **Roma Nap** 45 fő; **Kirándulás** 15 fő; **Családi Nap** 35 fő; **Tök Nap** 55 fő; **Karácsony** 45 fő részvételével. A Művelődési ház remek helyszínül alkalmi rendezvények, jeles napok ünnepek megtartására, családi rendezvények színteréül.

Gordisán az önkormányzat minden korosztályra gondolva szervez évente Gyermeknapot, Idősek Napját, Mikulás-Karácsonyt. A rendezvényeken kb. 130 fő vett részt legutóbb. A roma önkormányzat is aktívan részt vesz a közösségi élet szervezésében; **Húsvéti Ünnepség** 35 fővel; **Gyermeknap** 45 fővel; **Roma Nap** 50 fővel; **Kirándulás** 15 fővel; **Kolbász Fesztivál** 55 fővel; **Karácsony** 40 fővel került megszervezésre az elmúlt évben. A Művelődési Ház áll e rendezvények rendelkezésére, helyszínül szolgál.

Ipacsfán az önkormányzat 3 nagyobb rendezvénnyel kedveskedik a lakosainak. **Májusban** Falunappal összekötött **Gyereknappja** körülbelül 100 főt mozgósít, míg az októberben tartott **Szüreti bál** 60 fő szokott részt venni, Mikulásnap rendezvényén 32 fő vett részt. A Művelődési Ház jelentős szerepet játszik a község életében, ahol a hagyományok ápolása és az ünnepségek rendezése mellett, szórakozási lehetőségek állnak a lakosság rendelkezésére.

Kovácsrida településen az önkormányzat rendezi júliusban a **Falunap** és **Gyereknap**, októberben **Halloween**, decemberben **Mikulásnap** és **Karácsonyi** készülődés programokat. A település közösségi életének központi színhelye a Művelődési Ház, ahol a szórakozási lehetőségek mellett, internetelérés, számítógép használat is a lakosság rendelkezésére áll.

Matty közösség életét számos program és rendezvény színesíti az év minden szakában. A programok szervezésében, megrendezésében az önkormányzat vállal aktív szerepet. A 2016-ban megtartott rendezvények a következők voltak: **Nőnap** 45 fő; **Gyermeknap** 40 fő; **VII. Dráva menti nyári Fesztivál** 120 fő; **Katalin napi bál** 40 fő; **Mikulás-rendezvény** 70 fő; **Nyugdíjas karácsony** 25 fő. A 2017 évben eddig megrendezésre került események: Pótszilveszter, Farsangi bál, Tavaszköszöntő bál, VIII. Dráva menti nyári Fesztivál. Polgárőrség, Nyugdíjas Klub, Matty községért Egyesület képviseli a civil szférát a

településen. Tagjaiknak aktív időeltöltést, sokszínű programokat szervezve. A Művelődési Házalkalmanként a rendezvények, vásárok helyszínéül szolgál.

1.6. Fejlesztési célok meghatározása

A projekt elsődleges célja a helyi identitás és a kohézió erősítéséhez kapcsolható, amelynek legfőbb eszközét a közösségfejlesztési folyamat végrehajtása képezi. A Módszertani útmutatóban meghatározott végső célokhoz igazodik jelen projekt. A közösségfejlesztés célja, hogy a helyi közösségek megerősödjenek, illetve a helyi közösséghez és a társadalomhoz való tartozás érzésének erősítése. Mindezen hozzájárul a lakosság mentális egészségének megőrzéséhez, valamint a társadalmi kapcsolatok megerősödéséhez.

A projekt megvalósítása során a közösségi térségi, közösségi részvételre épülő tervezési gyakorlatok alkalmazása, szabadidős, bűnmegelőzési, közbiztonsági és közlekedésbiztonsági programok valósulnak meg. A projekt eredményeként elvárás, hogy az emberek között a közösségi kapcsolatok megerősödjenek, olyan kompetenciákra tegyenek szert, mint önkéntesség, identitástudat, területi kötődés kialakuljon, ezáltal hozzájárulva a minőségi változásokhoz a helyi közösségek életében. A korábban bemutatott célok a programok meghatározásával, lehetőséget biztosít, hogy a helyi hagyományokat és értékeket megismerjék és tovább örökössék a jövőben felnövekvő nemzedékek számára. Közösségépítő szerepe van a helyi örökségnek, amely csökkenti az elvándorlás mértékét a településekről.

A projektben meghatározott képzések eredményeként a társadalom egymás iránti felelősségtudta növekszik. A helyi civil szervezetek bevonása hozzájárul a célterületen kialakult közösségi konfliktusok kezeléséhez, valamint a helyi lakosok önálló cselekvési képességét erősíti.

A kitűzött célok végrehajtásában olyan civil szervezetek, kisebbségi önkormányzatok járulnak hozzá, akik céljai és tevékenységi összhangban vannak a meghatározott célokkal a projektben, továbbá a helyi közösségfejlesztési szakemberek és mentorok segédkeznek szakértelmükkel a megvalósítás során.

1.7. SWOT analízis

10 Táblázat: SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none">• Jelen lévő aktív közösség, „aktív mag” megléte, a közösségi programok szervezésre során• Civil szervezetek jelenléte, támogatása• Hajlandósága a közösség erősítésére, a közös programok megszervezésére, a közös munkára• Megfelelően előkészített és meghatározott közösségfejlesztési program• Hagyományok őrzésére és a közösségi programokra való közös elvárás a lakosság részéről• Szakmai háttér jelenléte• Jelen lévő nemzeti kultúra iránti elhivatottság megléte a településen élőkben	<ul style="list-style-type: none">• Kedvezőtlen demográfiai folyamatok, elvándorlás, elöregedés jellemző a településekre• Rendezvényekkel szemben a helyi lakosság érdektelensége, inaktivitása• Közösségi terek hiánya vagy azok elavultsága• Közösségi folyamatok fejlesztésére irányuló források hiánya, ezért visszaszorulása• A személyes ellentétek kialakulása miatti rossz kapcsolatok, együttműködés hiánya a lakosok, valamint a települések között• A célterület településeinek kulturális és közösségi együttműködése nem jellemző
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none">• Pályázati támogatás, mint pénzügyi forrás• A lakosság számára lehetőség adódik a véleménynyilvánításra az új nyilvánossági fórumokon. (Közösségi információspont kialakítása)• Az emberek ötletei révén új nézőpontba kerülhet a közösségfejlesztés irányvonali• Közösségtervezés fontosságát, minden lakó megismerheti• Az önkéntesség fogalmának felértékelődése• A lakosság aktivitásának növelése• A célterületén élők közt, kialakult érdekelletétek, klikkesedések megszüntetése.• Szorosabb együttműködési lehetőségek kialakítása, mind a helyi lakosok, mind a települések között.	<ul style="list-style-type: none">• A pályázat megvalósítása időtartalma hosszabb időt vesz igénybe, amely során az emberek aktivitása és érdeklődése a programok iránt csökkenhet• Civil szervezetek fenntartása a nehézkes működési feltételek okán• Az új nyilvánossági fórum létrehozásának hátránya során (Facebook), negatív hatással lesz a személyes emberi kapcsolatokra• A célcsoport elérésének problémái• A közösségfejlesztő folyamat sikertelen lesz, ezáltal nem sikerül a helyi kohézió erősítése, a szorosabb együttműködés kialakítása• A rossz tömegközlekedés miatt kialakuló elszigetelődés

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

2. Tervezett közösségi tevékenységek bemutatása

2.1. Végrehajtani, lebonyolítani kívánt programok és képzések bemutatása

Az 1. fejezetben bemutatásra kerülő közösségi felmérés alapján, meghatározhatók azon tevékenységek, amelyek jelen pályázat keretei között megvalósíthatók, valamint kiszűrésre kerülhetnek azon programok, amelyek nem illeszkednek a projekt elvárásaihoz. A közösségi felmérés során kialakultak a témák a jövőbeli megvalósítandó eseményekkel kapcsolatban. A programok meghatározásához a közösségi interjú, közösségi beszélgetés és a kérdőív összegzése járult hozzá, ezáltal megalapozva a közösségépítésének folyamatát. A helyi cselekvési terv készítésével párhuzamosan, az igények összegzése után néhány program részletes kidolgozása megkezdődött. A programok végleges tartalmát tekintve, néhány program még kialakítása folyamatban van, amely a rendezvénynaptár folyamatos frissítését és aktualizálást várja el a konzorciumi tagoktól, közösségfejlesztőtől, valamint a szakmai vezető részéről. Több település már 2019. február és március között rendezvényt tartott, amely nagy részvételi aránnyal és érdeklődéssel valósult meg. A jövőben megvalósuló programok részletes kidolgozása az esemény előtt kerül sor, a helyi lakosság bevonásával. A rendezvények előtt egy közösségi beszélgetés keretén belül összehívják a célterületén élőket, ahol a közelgő esemény pontjait részletesen megbeszélik. A rendelkezésre álló költségvetésből, a közösségi igényekre épülve fog felépülni a rendezvény részletes tartalma, valamint meghatározásra kerülnek a szervezési feladatok, amelyek közül némelyiket önkéntes alapon ellátnak a közösség tagjai.

11 Táblázat: Lebonyolítani kívánt programok és képzések

Tevékenység megnevezése	Tevékenység célja	Feltételek	Tevékenység célcsoportja	Tevékenység részletes leírása
Közösségek találkozója Szomszédünnep, Hagyományőrző esemény	A kapcsolatok megteremtésének elsődleges helyszíne, valamint a helyi kohézió erősítése. A találkozási alkalmak megteremtése során lehetőség adódik az emberek egymás megismerésére, valamint azonosságok, közös pontok, tényezők megtalálása.	személyi: közösségfejlesztő/szakmai vezető, együttműködő partnerek tárgyi: terem vagy szabadtéri helyszín esetén sátor, asztalok, padok	A célterületen élő lakosok	Konzorciumi tagonként 2-2 db szomszédünnep és hagyományőrző esemény kerül megrendezésre a projekt megvalósításának időszak alatt, azaz 14-14 darab rendezvény kerül megtartásra összesen.
Tanulókörök szervezése	Egyeztetett rendszerességgel a résztvevők összejönnek, azzal a céllal, hogy egymástól tanuljanak, együtt gondolkodjanak az általuk választott témakörben.	személyi: szakmai vezető, szakemberek tárgyi: terem, irodaszerek, kivetítő, flipchart, témakörtől függően egyedi tárgyi igény.	A célterületen élő lakosok	Kiscsoportos foglalkozások keretében (7-12 fő) került megvalósításra, a projekt megvalósításának időszak alatt, összesen 18 alkalommal. A foglalkozások témái: - Rovarismeret - Fotószakkör - Virágkötészet - Játékélmény - Csináld magad okosságok - Mesejáték - Csuhe műhely - Gyöngyfűzés
Tanulmányutak szervezése	A célja, hogy egy jó gyakorlatot megismerjenek a résztvevők, miközben új együttműködésének kialakítására, valamint a meglévő fejlesztésére irányul.	személyi: szakmai vezető, közösségfejlesztő tárgyi: utazási eszköz	Szakmai vezető, közösségfejlesztő, célterület „központi magja”	A közösségfejlesztésben érintett emberek kerülnek kiválasztásra a tanulmányútra, amely során tapasztalatcserében lesz részük, valamint egy jó gyakorlat megtekintésére is. A szerzett tapasztalatot felhasználhatják, a saját közösségük építésére.

Helyi értéktár	A helyi értékek feltárása során, közösségi mozgások indulnak el az adott településen. A tevékenység hozzájárul, valamint elősegíti a közösség fontosságának felismerését, és közösségi tennivalókat. Továbbá fejleszti a közösségi együttműködést a közös értékek megtalálása.	személyi: szakmai vezető, közösségfejlesztő tárgyi: terem, nyomtató, számítógépes kapacitás	Célterületén élők, települések értékei	Minden településen feltárássra került a helyi érték, amely során a Cselekvő közösségek szakemberei segédkeznek, hogy a folyamat megfelelően és hatékonyan működjön. Az értéktárak felállítása után, kiadvány formában megjelenítésre kerülnek, elérhetővé téve ezáltal mindenki számára.
Helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése	Nyilvános teret biztos a közösségben történetek megosztásához, valamint a véleménycserék biztosításához. Jól működő nyilvánosság a hatalom érdekei is, hiszen ezáltal javul a rálátása a polgárok érdekeire, problémáira.	személyi: szakmai vezető, közösségfejlesztő tárgyi: közösségi oldal, hírlevél készítő (számítógépes kapacitások)		A nyilvánosság biztosításának érdekében, a közösség számára elérhető felület kerül megalkotásra. Közösségi oldalak, népszerű oldalán, a Facebookon kerülnek majd megosztásra a településekkel kapcsolatos információt, amelyhez bátran kifejezhetik a véleményüket a közösség lakói.
Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok szervezése	A program célja a biztonságosabb környezet kialakítása, bűncselekmények és az áldozattá válás csökkentése.	személyi: szakmai vezető, lebonyolító szervezet, hatóságok tárgyi: terem vagy sátor, asztalok, padok,	A célterületen élő lakosok	A helyi közösség biztonságérzetét javító intézkedéseket, a településeken élők önvédelmi képességeit célozzuk megvalósítani szakemberek bevonásával oly módon, hogy a lakosság, gyermek-, felnőtt- és időskorú korosztályt egyaránt mozgósítsuk a programterv szerint: - Helyi bűnmegelőzési stratégia és végrehajtási terv kidolgozása és megvalósítása - Óvodai programok - Szülői programok - Iskolai programok alsó tagozatos korosztály számára - Iskolai programok felső tagozatos korosztály számára - Bűnmegelőzési tábor - Önvédelmi képzés

				- Felőtt korosztály számára programok - Kiadványok készítése
Közlekedés-biztonsági programok	A program célja a közlekedésbiztonság fejlesztése, továbbá a célterületen a balesetek számának csökkentése	személyi: szakmai vezető, lebonyolító szervezet, hatóságok tárgyi: terem vagy sátor, asztalok, padok,	Elsődleges célcsoport védetlen közlekedők (gyalogosok, kerékpárosok) és a gépjárművezetők	A védetlen közlekedők közlekedésbiztonságát szolgáló kampány megvalósítása programterv szerint: - Szemléletformáló kampány megvalósítása óvodában - Szemléletformáló kampány megvalósítása iskolások számára - Felőtt korosztály számára programok - Kerékpáros szemléletformáló nap - Vetítések - Szimulációs eszközök - Közlekedésbiztonsági kerékpáros kiadvány - Iskolai, vagy óvodai KRESZ-NAP - Pedagógus képzés
Közösségfejlesztő animátor képzés	A képzés során a közösségfejlesztők képessé válnak a helyi társadalom mozgósítására, illetve a működésbe hozatalára. A résztvevők elsajátítják a közösségfejlesztés alapismereteit és képessé válnak a kulturális intézményeket célzó fejlesztési folyamatok generálására. Alkalmazni képesek az aktivizáló, nyilvánosságot fejlesztő, közösségi tervező és közösségi tanulási módszereket, együttműködéseket.	személyi: képzésen részt vevő személyek tárgyi: irodaszerek	Kiválasztott személyek, akik részt vesznek a képzésen	120 órás „SZPK-000009-16-04-00 Közösségfejlesztő képzésen vesz részt Nagy Anita, Ambach Ágnes. A 120 tanórából 94 óra elmélet, melyen belül 50 elmélet és 44 gyakorlat, amelyek egymástól nem válnak el, a megkülönböztetés a képzési módszerek különbözőségét jelenti. A helyi közösségfejlesztéssel foglalkozó munkatárs részt vesz, a (18848-2/2018/KOZGYUJT)„Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” kiemelt projekt által biztosított 30 kontaktóra + 30 óra távoktatás időtartamú képzésen.

2021.06.01.-től Kékesi Eszter vette át a szakmai vezető feladatait, aki már rendelkezett a megfelelő végzettséggel (ld. 4. oldal)

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

2.1.1 Tanulókörök bemutatása

A felmérések eredményei után a tanulókörök részletes program kidolgozását megkezdte a szakmai vezető, szakmai asszisztens a cselekvőközösség mentorával. Az alábbi események kerülnek a jövőben megrendezésre:

12 Táblázat: Drávaszabolcs által rendezett tanulókör

Program neve	Fotósakkör
Tevékenység leírása	A program során a résztvevők megismerhetik a fényképezés technikájának alapjait, a fiatalok és az idősebbek egyaránt. Egy fotóséta keretében együttesen a tanultakat gyakorlati óra keretében kipróbálhatják az emberek. Az esemény utolsó óráin bepillantást nyerhetnek a képek utómunkálataiba, valamint a legjobb alkotások kiállításra kerül.
A tevékenység célja	A tanulókör célja, hogy kielégítse az azonos érdeklődési körrel rendelkező lakosok igényeit. A tudás átadása során fejlődnek a résztvevők különböző képességei (kommunikáció, kreativitás). A résztvevők egymásra való figyelése elengedhetetlen, hiszen értékelik és elismerik egymás alkotását, fejlesztve ezáltal demokratikus készségüket. A társadalmi aktivitás növeléséhez, önszerveződő aktív cselekvő közösség létrejöttéhez járul hozzá jelen program, ezáltal erősítve az együttműködő/szoros közösség kialakulását.
A tevékenység célcsoportja	A célcsoport minden célterületén élő lakos, minden korosztály számára alkalmas a tanulókör.
Megvalósítás tervezett időpontja	2019. III.-IV. negyedév
Program neve	Rovarismereti tanulókör
Tevékenység leírása	A résztvevők bepillantást nyerhetnek a drávaszabolcsi állandó rovartani kiállítás trópusi és Dráva-menti rovarok életébe. Megismerkedhetnek Sár József entomológussal, aki 20 évet dolgozott a pécsi Természettudományi múzeumban, ahol a 6 éves Dráva mente faunisztikai kutatás során két szakcikkben számolt be az itt fellelt bogárfajokról- Coleoptera-Dráva mente élővilága 1. és Dráva mente élővilága 2. kötetekben. Az előadó 2013-ban átvehette a Frivaldszky Díj ezüst fokozatát, ami a Magyar Rovartan második legmagasabb

A tevékenység célja

elismerése. Mivel az állandó rovartani kiállítás egyben Drávaszabolcs és környezete is a Duna Dráva Nemzeti Park területén található, indokolt volt a témaválasztás.

A tevékenység célcsoportja

A résztvevők megismerhetik a természet értékeit, valamint környezetüket, környéküket.

Megvalósítás tervezett időpontja

A tanulókör célcsoportja a célterületen élő általános iskolás korú gyermekek.

2019. II. negyedév

Program neve

„Csuhé műhely” tanulókör

Tevékenység leírása

A csuhézás technikájának megismertetése, bemutatása a résztvevők számára.

A tevékenység célja

Az alapanyag, annak kezelése, tárolása és a tárgykészítésben használatos alapvető technikai eszközök bemutatásán túl játékok, kisebb-nagyobb használati eszközök készítése. A tárgyak megalkotása során különleges fonási, díszítési technikák alkalmazása.

A tevékenység célcsoportja

A célcsoport minden célterületén élő lakos, minden korosztály számára alkalmas a tanulókör.

Megvalósítás tervezett időpontja

2021. III. negyedév

Program neve

Gyöngyfűzés tanulókör

Tevékenység leírása

A gyöngyfűzés technikájának megismertetése, bemutatása a résztvevők számára.

A tevékenység célja

A résztvevők megismerkedhetnek a gyöngyfűzés történetével és a hozzá használt eszközökkel. A gyöngyfűzés egyik nagyon hasznos velejárója, hogy segíti a térlátás fejlesztését. A gyerek szempontjából ez azért is fontos, mert ha kevesebbet mozognak, kevesebbet alkotnak, akkor a térlátásuk nem fejlődik megfelelő módon, amely későbbi fejlődésük, tanulmányik során hátrányként érheti őket.

A tevékenység célcsoportja

A célcsoport minden célterületén élő lakos, minden korosztály számára alkalmas a tanulókör.

Megvalósítás tervezett időpontja

2022. II. negyedév

13 Táblázat: Gordisa által szervezett tanulókör

Program neve	Mesejáték
Tevékenység leírása	A legkisebbek (0-3 év) számára szóló foglalkozás keretében fejlesztési lehetőségeket tanulhatnak a gyermekek és szüleik egyaránt. A közös élményeken alapuló, együtt játszás keretében verselésen, mondókázáson keresztül kerülnek fejlesztésre a résztvevők. A 3-7 év korosztály számára, interaktív foglalkozások alkalmával ismerkedhetnek a könyvek világával, amelyen a szülők is elsajátíthatják a fejlesztési módszereket. A 7-14 korosztály és szüleik olyan programon vehetnek részt, ahol bevezetik őket könyvek világába, elősegítve az olvasóvá nevelésüket. A szülők ezen technikákat megismerhetik.
A tevékenység célja	A programok segítségével a szülő-gyermek kapcsolat megerősödik, elősegítve a felmerülő családi problémák hatékony megoldását. A foglalkozások alkalmával a gyermekek teljesítménye, kommunikációja fejlődik. A kulturális élmények erősítik a gyermekekben és szüleikben a helyi közösségi kapcsolataik szorosabb kialakítását. A szorosabb kapcsolatok kialakítása eredményeként a helyi kohézió megerősödik az adatott településen.
A tevékenység célcsoportja	0-14 év korosztály, valamint szüleik, nagyszüleik a fő célcsoport a tanulóköröknek. (Szívesen látnak kismamákat, valamint gyermektervezés előtt állókat is).
Megvalósítás tervezett időpontja	2021. III. negyedév

14 táblázat: Dráwapalkonya által rendezett tanulókör

Program neve	Játékélmény
Tevékenység leírása	A legkisebbek (0-3 év) számára szóló foglalkozás keretében fejlesztési lehetőségeket tanulhatnak a gyermekek és szüleik egyaránt. Megismerhetik, a megfelelő játékok kiválasztás szempontjait a szülők, amelyet a gyakorlatban gyermekeik ki is próbálhatnak. A 3-7 év korosztály és szüleik részére bemutatásra kerül a megfelelő társasjáték, amely hozzájárul képességük fejlesztéséhez. A 7-14 korosztály és szüleik olyan programon vehetnek részt, ahol a gyermekek az önállóságukat, erkölcsi érzékük, éntudatukat tudják fejleszteni.

A tevékenység célja	A programok segítségével a szülő-gyermek kapcsolat megerősödik, hozzájárulva a felmerülő családi problémák hatékony megoldását. A foglalkozások alkalmával a gyermekek teljesítménye, kommunikációja, önállósága, éntudta fejlődik. A kulturális élmények erősítik a gyermekekben és szüleikben a helyi közösségi kapcsolataik megerősítését, elősegítve a szoros, együttműködő közösség kialakulását, a kohézió erősítését.
A tevékenység célcsoportja	0-14 év korosztály, valamint szülei, nagyszülei a fő célcsoport a tanulóköröknek. (Szívesen látnak kismamákat, valamint gyermektervezés előtt állókat is).
Megvalósítás tervezett időpontja	2019. II. negyedév – 2020. I. negyedév

15 Táblázat: Alsószentmárton, Ipacsfa és Kovácshida által rendezett tanulókör

Program neve	Virágkötészet
Tevékenység leírása	A tanulókör során megismerik a résztvevők a virágkötő eszközeit, továbbá a felhasználható virágokat, anyagokat. A későbbi órákon gyakorlatban is elsajátíthatják a virágkötészetet, különböző kompozíciók alkotásával.
A tevékenység célja	A program során javul a kreativitásuk, a kommunikáció és a kézügyességük az résztvevőknek. Az új ismereteknek köszönhetően akár mellékállásként jövedelem kiegészítéshez juthatnak a lakosok, ezáltal is elősegítve megélhetőségüket, valamint helyben maradásukat (csökkentve az elvándorlás mértékét). A hagyományok átadása során mérséklődik a generációs szakadék, továbbá a helyi hagyományok megismerésével kialakul a lakókban a „hova tartozás” érzése, mellyel növekszik a helyi identitás tudatuk a településük iránt.
A tevékenység célcsoportja	A célcsoport minden célterületén élő lakos, minden korosztály számára alkalmas a tanulókör.
Megvalósítás tervezett időpontja	2019. IV. negyedév, 2021. IV. negyedév

16 Táblázat: Matty által rendezett tanulókör

Program neve	Csináld Magad Okosságok
Tevékenység leírása	Az események során az embereket mindennapos tárgyak újra felhasználásán keresztül, új használati eszközöket hozhatnak létre a résztvevők.
A tevékenység célja	Az emberek környezettudatossága növekszik, óva a környezeti értékeket. Résztvevők képességét tekintve: fejlődik kreativitásuk, kéz ügyességük, esetlegesen problémamegoldó készségük. A saját készítésű tárgyakat készíthetnek akár egy rendezvény részeként, elősegítve az aktív cselekvő és szoros együttműködő közösség kialakulását, ezáltal hozzájárulva a helyi kohézió erősítéséhez.
A tevékenység célcsoportja	A célcsoport minden célterületén élő lakos, minden korosztály számára alkalmas a tanulókör.
Megvalósítás tervezett időpontja	2020. II. negyedév – 2021. III. negyedév

2.1.2 Hagyományőrző programok és szomszédünnepek bemutatása

A települések által tervezett hagyományőrző rendezvények és szomszédünnepek az igényfelmérésen alapulnak. A részletes program kidolgozás, az esemény előtt kerül egy közösségi beszélgetés keretében. A beszélgetésen a helyi lakosságnak lehetősége adódik, hogy az adott témában, a rendelkezésre álló költségkeretből az igényeknek megfelelő program kerüljön megvalósításra.

Program neve	Hagyományőrző rendezvény
Tevékenység leírása	A hagyományőrző rendezvények során a rég elfeledett és szervezett hagyományok felelevenítése történik, a célterületén élők igényei alapján. A hagyományok újjáélesztése mellett, közösségi kiállítás is megszervezésre kerül.
Drávaszabolcs:	Eszközигények a programokhoz összegezve:
<ul style="list-style-type: none"> • Farsang • Zarándoklat 	
Drávapalkonya:	<ul style="list-style-type: none"> • Sörpadok és asztalok • Hangosítás • Rendezvénysátor
<ul style="list-style-type: none"> • Farsang • Nyárzáró fesztivál • Mikulás 	
Gordisa:	
<ul style="list-style-type: none"> • Nőnap • Húsvét és tavaszváró 	
Alsószentmárton	
<ul style="list-style-type: none"> • Farsang • Hagyományőrző ételek fesztiválja 	
Matty	

- *Folklór fesztivál*
- *Nőnap*

Kovácskida

- *Farsang*
- *Államalapítás ünnepe-
Kenyérszentelés*

Ipacsfá

- *Farsang*
- *Gyereknapi*

A tevékenység célja

A tevékenység célcsoportja Megvalósítás tervezett időpontja

Program neve

Tevékenység leírása

Drávaszabolcs:

- *Helyi értékek fesztiválja I.-II.*
- *Családi nap*
- *Halfőző fesztivál*

Drávapalkonya

- *Gyermeknap*
- *Szomszédoló Falunap*

Gordisa:

- *Hagyományőrző ételek fesztiválja*
- *Államalapítás ünnepe*

Alsószentmárton

- *Gyereknapi*
- *Szüreti fesztivál*

Matty

- *Nyárindító Családi Fesztivál*
- *Szomszédoló családi nap*

Kovácskida

- *Szüreti fesztivál*
- *Napsugaras augusztus fesztivál*

Ipacsfá:

A célterületen élők számára fontos a hagyományok feltárása és annak felidézése. A megrendezésre kerülő programok során a jeles napokhoz kötődés alakul ki, amely önszerveződő, aktív cselekvő közösségének kialakításához, fenntartásához járul hozzá. A programok során a bevontak helyi identitástudata megerősödik, valamint a „hova tartozás” érzésének növelése is előtérbe kerül.

A célcsoport a célterületén élők.

2019. I. negyedév - 2022. II. negyedév

Szomszédünnepek

A programok során megszólításra, valamint bevonásra kerülnek nemcsak a helyi lakosok, hanem a környező településeken élők is. A szomszédünnepek alakalmával lehetőségük adódik egy olyan közösségi szintér létrehozása, ahol a település lakói egymást megismerhetik, kialakítva a közösségi beszélgetéseket a falvak közt. A rendezvény remek mód a kapcsolódási pontok keresésére és kialakítására, valamint az információgyűjtésre egyaránt.

Eszközigények a programokhoz összegezve:

- *Sörpadok és asztalok*
- *Hangosítás*
- *Rendezvénysátor*

- Őszköszöntő folklórfesztivál
- Szomszédoló falunap

A tevékenység célja

A találkozások alkalmával esély adódik a további kapcsolódási lehetőségek kialakítása és azok elmélyítésére. A felmérésekből látszik, hogy szinte mindenhol elégedettek a lakók a környező településekkel kialakított kapcsolatukkal, amely esemény pozitív irányba, szorosabb kapcsolat létrehozását eredményezné.

A tevékenység célcsoportja
Megvalósítás tervezett időpontja

A célterületén élő teljes lakosság.
2019. I. negyedév – 2022. II. negyedév

Program neve

Közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési, közbiztonsági rendezvények

A tevékenység célja

A felmérésekből is kiderült, hogy a célterületen élők fontosnak tartják, hogy a fiatalabb generációs tagjai figyelmét felhívják a kábítószeres és a bódító hatású szerek káros hatására, prevenciós előadások tartásával. További célja a programnak, hogy a lakosság közlekedésbiztonságának javítása, valamint elősegítse a kerékpáros kultúra kialakítását és javítását.

A tevékenység célcsoportja

A tevékenység során a célterületen javul a teljes lakosság közlekedésbiztonsága, fejlődik a kerékpárosok attitűdje, a gyermekek megismerhetik a KRESZ szabályait, a jogosítvánnyal rendelkezők vezetéstechnika tudásuk fejleszthetik. A bűnmegelőzési programok révén településeken közbiztonság magasabb színvonalú lesz, a személyek önvédelmi képessége fejlődik.

Megvalósítás tervezett időpontja

Minden korosztály számára megrendezésre kerülnek az események. A célterületen élő teljes lakosság.
2021. III. negyedév – 2022. II. negyedév

2.1.3 Közlekedésbiztonsági programok

	Megnevezés Program
KRESZ-nap iskolások számára	<p>Interaktív kerékpáros KRESZ-nap iskolások számára (például: ügyességi pálya, oktatás, tesztek, láthatósági autó, forgalomtechnikai eszközök).</p> <p>Témák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Látni és látszani, • Átkelés az úttesten, • Kerékpárral az úton, • Részt veszünk a közlekedésben, • A jövő mobilitása, <p>Bevonandó szakemberek: közlekedésbiztonsági, szakember/pedagógus, animátor</p>
Közlekedésbiztonsági szakképzés pedagógusok részére	<p>Célja, hogy az általános iskolás gyerekeket a tanárok, szakemberek is fel tudják készíteni a biztonságos közlekedésre, meg tudják tanítani a közlekedésbiztonsági alapelveket.</p> <p>Bevonandó szakemberek: 1 fő közlekedésbiztonsági szakember, tréner</p>
Közlekedésbiztonsági és családi kerékpáros nap	<p>Családi kerékpáros verseny:</p> <p>A kerékpáros verseny során 5 km-es útvonal közös bejárása történik a családokkal. Az útvonal 2-3 pontján feladatok végrehajtására történik, ahol (KRESZ teszt, ügyességi feladatok stb) pontgyűjtés családi és egyéni kategóriában lesz lehetősége a résztvevőknek.</p> <p>A programban feldolgozandó témák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • KRESZ elméleti és gyakorlati tesztek • Az okostelefonok és más eszközök vezetés közbeni zavaró hatása csökkenti az éberséget, (vezetéstől elvonó tényezők egyike) így veszélyezteti a vezetőt, az utasokat és a közlekedés többi résztvevőjét. Szükséges ezen kockázatokra is felhívni a kezdő, s a gyakorlott „sofőrök” figyelmét. • Szürkületben vagy sötétségben a közlekedési útvonalakat fényszórók világítják meg, amelyek a szemet elvakítják, ezért csak árnyékszerű körvonalak látszanak. Elég, ha éppen csak bepillantunk a szembe jövő autó

	<p>fényszórójába, már ettől is percekre elvakulunk. Aki ragyogó napsütéses időben hajtott már be sötét alagútba, tudja, hogy az ember ilyenkor eleinte nem lát, és csak nehezen képes uralni a helyzetet. Az éjszakai vezetés során ez az adaptációs folyamat még lassabban megy végbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biztonságos vezetés száraz és nedves úton. • Kerékpáros és autós ügyességi verseny. <p>Bevonandó szakemberek: közlekedésbiztonsági szakember, animátor vagy tréner</p>
Kiadványok készítése	<p>Közlekedésbiztonsági szórólapok, kiadvány készítése. (4 oldalas, A5 méretben). A szórólapok a célterületen élők számára kiosztásra kerül a programok alatt.</p>

2.1.4 Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok

Megnevezés		Program
Bűnmegelőzési továbbképzés részére	interaktív pedagógusok	<p>Célja, az általános iskola alsó és felső tagozatában tanító pedagógusok számára az alapvető bűnmegelőzési prevenciós információk és ismeretek elsajátítása, majd azok továbbadása a tanulók felé. Koncentráció a Nemzeti Alaptanterv „Családi életre nevelés” és „A testi és lelki egészségre nevelés” célkitűzéseire.</p> <p>Bevonandó szakemberek: 1 fő bűnmegelőzési szakember, tréner</p>
Óvodai programok		<p>Játékos, mesés foglalkozások óvodásoknak. A korosztályuknak megfelelő veszélyhelyzetek bemutatása bábozás és szituációs játékok segítségével.</p> <p>Felhasznált eszközök, módszerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szituáció játékok, • bábszínház, • bábozás, <p>Bevonandó szakemberek:</p>

	pedagógus, tréner vagy, animátor
Programok alsó tagozatos korosztály számára	<p>Klubnapok alsó tagozatos korosztály számára 4 kiemelt témában:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. áldozattá válás; 2. internet veszélyei; 3. rendőrség, polgárőrség feladata; 4. érzékenyítés <p>Felhasznált eszközök, módszerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erdőváros meséi 1-2; • Szituációs játékok, • Mesefeldolgozás <p>Bevonandó szakemberek: rendőrségi bűnmegelőzési szakember és tréner</p>
Programok felső tagozatos korosztály számára	<p>Klubnapok felső tagozatos korosztály számára 6 kiemelt témában.</p> <p>Témák:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. áldozattá válás; 2. internet veszélyei; online függőség; 3. kábítószer és hatása, egészségfejlesztés, érzékenyítés; 4. környezeti értékek, kulturális örökség tisztelete; 5. erőszakmentes konfliktuskezelés, agressziókezelés; 6. rendőrség, polgárőrség feladata, szerepük, jelentőségük a település életében; <p>Bevonandó szakemberek: rendőrségi bűnmegelőzési szakember, 1 fő tréner, orvos, vagy védőnő, gyermekvédelmi szakember</p> <p>Felhasznált módszerek, eszközök:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Előadás • Szituációs játékok (drámapedagógiai eszközök) <p>Prevenációs filmek: Miért? - Győztess légy, ne áldozat! - Cyberbully - Vigyázz, mit osztasz meg!</p>
Programok SNI-s tanulók számára	<p>Klubnapok sajátos igényű tanulók számára, ahol a képességeiknek megfelelő eszközöket és módszereket alkalmazva ismerkedhetnek meg a 4 kiemelt témával.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. áldozattá válás;

Bűnmegelőzési tábor

2. internet veszélyei;
3. rendőrség, polgárőrség feladata;
4. érzékenyítés)

Felhasznált módszerek:

- szituációs játékok,
- mesefeldolgozás

Bevonandó szakemberek:

rendőrségi bűnmegelőzési szakember és tréner

Célcsoport az általános iskolák felső tagozatos diákjai.

Programok: áldozattá válás; internet veszélyei, online függőség; érzékenyítés; kábítószer és hatása, egészségfejlesztés; környezeti értékek, kulturális örökség tisztelete; erőszakmentes konfliktuskezelés, agressziókezelés; áldozattá válás elkerülése;

Bevonandó szakemberek:

rendőrségi bűnmegelőzési szakember, tréner, orvos, vagy védőnő, gyermekvédelmi szakember

Felhasznált eszközök, módszerek:

- Előadás
- Szituációs játékok (drámapedagógiai eszközök)
- Magyarázat
- Megbeszélés
- Beszélgetés, konzultáció
- Szemléltetés
- Prevenációs filmek: például: Miért? - Győztess légy, ne áldozat! - Cyberbully - Vigyázz, mit osztasz meg!

Önvédelmi képzés

Tudatosságnövelés, az önvédelem képességének fokozása.

Program: vészhelyzet felismerés, konfliktuskerülés, technikai és taktikai megoldások oktatása gyerekeknek és felnőtteknek.

Bevonandó szakemberek:

1 fő instruktor, tréner,

„Védd a vagyonedat, értékeidet!„

Vagyonvédelmi előadás a felnőtt – kiemelten az idősebb – korosztály számára. Lakatok, záruk, biztonsági rácsok, mozgásérzékelők, riasztóberendezések bemutatása. Szakemberek tanácsadással egybekötve mutatják be a használatukat. Kérdőívet kitöltve mindenki a saját helyzetére vonatkozóan kaphat személyre szabottan tájékoztatást, segítséget a továbbiakra vonatkozóan.

A térfigyelő rendszer bemutatása.

Családok számára programok:

A család minden tagjának szóló programok akár az idősek otthonában, nyugdíjas klubokban, közösségi házban, esetlegesen Falunapok keretében.

Korosztályoknak megfelelően külön, vagy együtt tartott programok valósulnak meg.

1. Tájékoztató előadások témái:

- A család szerepe
- A család és az iskola szerepe, összehangolt feladatai
- A média hatása
- Generális prevenció
- Áldozattá válás
- Internet veszélyei
- Alkohol, kábítószer hatásai
- Önvédelmi, otthonvédelmi eszközök

2. Játsszóház, kézműves foglalkozás, filmvetítés gyerekeknek.

3. Családi akadályverseny a bűnmegelőzés témakörében.

4. Vagyon védelemmel kapcsolatos prevenció pult – eszközök bemutatása, rendőr szakértővel személy- és vagyonvédelmi tanácsadás

5. Családi „festmény” készítése az adott témában – az elkészült alkotások kiállítása a közösségi házban.

6. Eredményhirdetés:

- a legaktívabb család cím kiosztása, jutalmazása
- előzetesen - a gyerekeknek - meghirdetett verseny értékelése, díjazása

7. Közös ebéd elfogyasztása zárásként.

Felhasznált eszközök, módszerek:

Záró rendezvény

tájékoztató előadások, filmvetítés, szituációs játékok,

Bevonandó szakemberek:

bűnmegelőzési és vagyonvédelmi szakember, tréner, animátor, önkéntes segítők

Bemutatásra kerülnek a projekt eredményei. Mindenki elmondhatja egy megterített asztal mellett a saját tapasztalatait, összegzésre kerülnek azok. A résztvevőknek átadjuk a projekt során elkészített kiadványt.

2 MegaPixel HD felbontású 4 kamerás éjjellátó kamera rendszer ajándékozása.

A rendezvények alkalmával bevonásra kerül az a Megyei Rendőrfőkapitányság Bűnmegelőzési csoportja, a bűnügyi helyszínelők és a Polgárőrség is.

2.1.5 Megvalósított rendezvények bemutatása a pályázatból

A helyi cselekvési terv készítése alatt a települések megkezdték a hagyományőrző rendezvények megtartását. A rendezvények megtartása előtt közösségi beszélgetés zajlott, ahol átbeszélésre kerültek a programok részletes megvalósíthatósága, illetve a helyi lakosság hogyan képzei el az eseményét, mivel tud hozzájárulni, hogyan és miként veszik ki részüket a szervezésből. A pályázati felhívás előírásának megfelelően kerültek megtartásra a rendezvények a helyi cselekvési terv készítése alatt.

Alsószentmárton települése: hagyományőrző rendezvényként Farsangi eseményt tartott, 2019.02.19-én. Az előkészületek során a helyiek közösen előkészítették, feldíszítették a közösségi teret, amely helyt adott a programnak. Az emberek saját készítésű fánkkal, szendvicsekkel és teával kedveskedtek a rendezvényen megjelenőknek.

Résztvevők száma: 70 fő

Drávapalkonya:

Farsangi Mulatság került megrendezésre a községben 2019.02.23-án. A készülődés során a lakosok kivették a részüket a szervezésből, közösen díszítették fel a közösségi teret, ahol a program megrendezésre került, továbbá fánkot sütöttek és forralt bort, üdítőt hoztak a helyiek. Az esemény során gyermek és felnőtt kategóriában díjazásra kerültek a legjobb jelmezek, a kiosztott díjakat a lakosok gyűjtötték össze, felajánlásokból.

Résztvevők száma: 31 fő

Drávaszabolcs:

2019.03.02-án tartotta a település a Farsangi rendezvényüket. Az előkészületek során a legjobb jelmezért járó ajándékokat a lakosok gyűjtötték össze, amely gyermek és felnőtt kategória győztes számára került kiosztásra. A program szervezésben kivették a helyiek a részüket, a termet díszítettek, fánkot sütöttek, szendvicseket és teát készítette, illetve forralt bort hoztak.

Résztevők száma: 86 fő

Gordisa

A településen a nők kerültek a központban, a Nemzetközi Nőnap megtartásának alkalmával, amely 2019.03.08-án rendeztek. Az előkészületekben a férfiak segítettek, termet díszítettek és biztosították a vendéglátást, valamint a zenét a hölgyek számára.

Résztevők száma: 29 fő

Ipacsfa:

A település lakossága a Farsangi Mulatságát 2019.02.23-án tartotta meg. Az esemény megkezdése előtt a szervezésben résztvevő lakosok termet díszítettek, fánkot sütöttek és szendvicseket készítettek a résztvevők számára. Az esemény során gyermek és felnőtt kategóriában díjazásra kerültek a legjobb jelmezek, a kiosztott díjakat a lakosok gyűjtötték össze, felajánlásokból.

Résztevők száma: 78 fő

Kovácsrida:

A Farsangi Mulatságát 2019.02.09-én rendezték meg a településen. A Farsang napjának kezdéseként, a szervezésből aktívan részt vállaló lakosok, lovas kocsival keresztül mentek a községen és kurjantgatással a helyi lakosokat a farsangi mulatságra hívták. A program előkészülete során az emberek közösen díszítették fel a termet, fánkot sütöttek és szendvicset készítettek, valamint forralt bort és teát hoztak. A beöltözött lakosok jelmezeit gyermek és felnőtt kategóriában egyaránt díjazták.

Résztevők száma: 47 fő

17. Táblázat: Tervezett programok összefoglalása

Év	Negyedév	Hónap	Település	Tervezett programok összesítése		Település	Tanulókör
				Hagyományőrző rendezvények	Szomszéd ünnepek		
2019	I. negyedév	Január				Drávaszabolcs Kovácskő Ipacsfa	Rovarismereti tanulókör Virágkötészet
		Február	Drávapalkonya	x			
			Alsószentmárton	x			
			Kovácskő	x			
		március	Drávaszabolcs	x			
			Gordisa	x			
			Gordisa	x			
	II. negyedév	április					
		május	Alsószentmárton		x		
		június					
III. negyedév	július						
	augusztus						
	szeptember	Matty	x		Drávaszabolcs Kovácskő Ipacsfa	Fotószakkör Virágkötészet	
		Kovácskő					
	október	Alsószentmárton		x			
	november						
	december						
2020	I. negyedév	január				Drávapalkonya Matty	Játékélmény „Csináld magad okosságok”
		február	Drávapalkonya		x		
		március	Matty	x			
	II. negyedév	április					
		május	Kovácskő	x		x	
			Ipacsfa	x			
		június	Drávaszabolcs			x	
	III. negyedév	július					
		augusztus	Drávaszabolcs	x			
			Gordisa			x	
	szeptember	Kovácskő			x		
IV. negyedév	október						
	november	Drávapalkonya			x		
	december						
2021	I. negyedév	január				Matty	Csináld Magad Okosságok
		február	Drávapalkonya	x			
		március					
	II. negyedév	április	Drávaszabolcs			x	
		május	Matty			x	
		június	Alsószentmárton	x			
	III. negyedév	július	Matty			x	
		augusztus					
		szeptember					
	IV. negyedév	október					
november		Gordisa			x		
december							

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

2.2. A tervezett tevékenységek pénzügyi fedezetének bemutatása

A pályázat keretében tervezett tevékenységekre pénzügyi fedezetet nyújt a TOP-5.3.1 kódszámú felhívás által nyert támogatás összege. A tervezett tevékenységek és költségvetése a pályázati felhívás 3.1. pontja alapján meghatározott támogatható tevékenységével összhangban került összeállításra. A pályázat során felmerülő költségek teljes egészében a projekt keretében kerülnek elszámolásra. A pályázati kérelemben beadott költségvetésének módosítása vált szükségessé az igényfelmérés alapján. A módosítás során felülvizsgálásra kerültek a meghatározott tevékenységek, valamint a hozzá kapcsolódó elszámolható költségek. A projekt összeköltsége 55 000 000 Ft, amely az elszámolható költségekkel megegyezik, azaz a támogatás intenzitása 100%-os mértékű. A projekt megvalósításában résztvevő bemutatott helyi önkormányzatok és együttműködő partnerek által felajánlott ingatlanok és eszközállományok térítésmentesen kerülnek használatra a programok megvalósítása során.

A TOP-5.3.1-16 felhívás keretében megvalósításra kerülő tevékenységek nem kerülnek kombinálva más hazai vagy európai uniós támogatással. A megvalósítás során, más azonos célú forrásból támogatást nem kívánunk igénybe venni.

A projekt konzorciumban valósul meg, minden tag saját költségvetéssel rendelkezik, a konzorcium vezetője a Drávaszabolcs Község Önkormányzata. A konzorciumvezető feladata közé tartozik a projektelőkészítés feladatai (közösségi felmérés végrehajtása), továbbá a helyi cselekvési terv elkészítésének hozzájárulása. A tagok közti költségvetés megoszlását az alábbi táblázat tartalmazza:

18 Táblázat: A Pályázati támogatás megoszlása a települések között

<i>Helyi Önkormányzat</i>	<i>Rendelkezésre álló forrás (Ft)</i>
ALSÓSZENTMÁRTON KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT	1,728,583
DRÁVAPALKONYA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	1,728,583
DRÁVASZABOLCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	34,504,654
GORDISA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	1,728,583
IPACSFÁ KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	1,728,583
KOVÁCSHIDA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT	1,728,583
MATTY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	1,728,583

Forrás: Saját szerkesztés, támogatási szerződés alapján

A projekt részletes költségvetést 1. számú melléklet tartalmazza.

A tevékenységek költségei a piaci árakhoz viszonyítva kerültek kialakításra, amely során biztosításra került a hatékony pénzgazdálkodás elve a projekt teljes időszakát tekintve. A beszerzések során a legalacsonyabb árajánlat kerül majd kiválasztásra a konzorciumi tagok részéről.

2.3 A tervezett tevékenységek, az igényfelmérés és a pályázati kiírás eredményeinek koherenciájának bemutatása

A pályázatban szereplő településeknél felmerülő nehézségek, szükségletek és helyzetük hasonlóak, amelyet alátámaszt a lefolytatott közösségi interjú, beszélgetés és kérdőív eredményei. Szinte minden település részéről felmerült, hogy a közösség nem tart megfelelő mértékben össze, valahol már az ellenségeskedés is kialakulóban van. A felmérések során számos olyan probléma merült fel a lakosság részéről, amelyre teljeskörű megoldást nem biztosít a jelen pályázat.

A tervezett tevékenységek az igényfelméréseken alapszik, amely ezáltal teljes mértékben a helyi lakosok igényeit elégítik ki. A helyi cselekvési tervben ezen szakmai tartalom pontosítása megtörtént, összhangban a pályázatban.

A településen élő közösség összekovácsolásában, a helyi értékek feltárásában, valamint a hagyományok feltárásában, felelevenítésében segít a jövőbeli tevékenységek megtartása. Továbbá a programok lebonyolítása során, bevonásra kerül a lakosság, ezáltal aktivizálva őket. Mindezen események hozzájárulnak egy megfelelő közösség kialakításához, az ellentétek feloldásához, valamint az emberek lakóhely iránti elköteleződéséhez, a helyben maradásuk kialakításához. A pályázat további céljának is megfelel, a települések közötti közös programok révén, a helyi társadalmon belüli kezdeményező- és cselekvőképességének növelése történik meg.

A betervezett programok a pályázat teljes céljához hozzájárulnak, illeszkedik minden kritériumra. A közösségi felmérés eredményeként kapott igényeknek köszönhetően elkészült a jövőben megvalósítandó programterv, amellyel, segítségével a projektben a kitűzött célok megvalósításához járul hozzá.

Tevékenységek		2018		2019				2020				2021				2022	
		Negyedévek		Negyedévek		Negyedévek		Negyedévek		Negyedévek		Negyedévek		Negyedévek			
		III	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
Dokumentumok felülvizsgálta, szükség esetén megújítása	Helyi esélyegyenlőségi program áttekintése, megújítása																
	Közművelődési rendelet áttekintése, megújítása																
Nyilvánosság	Helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése (Facebook, hírlevél)																
	Helyi nyilvánosság fórumainak használata																
	Kötelező nyilvánosság biztosítása																
	Információs pont kialakítása és működtetése																
Jó gyakorlat megismerése	Tanulmányút szervezése																
	Jó gyakorlat megismerése																
Helyi érték	Összegyűjtés, feltárás																
	Helyi Érték Fesztivál																
Történeti Feltárás	Történeti feltárás																
Képzések	Közösségfejlesztő képzés (120 órás)																
	Szakmai tapasztalatcsere																
	Kulturális közösségfejlesztés gyakorlata (60 órás képzés)																
Településenként megosztás																	
Drávaszabolcs	Szomszédünnep rendezése																
	Hagyományőrző ünnepek megtartása																

19. Táblázat: Gant diagram

Forrás: Saját szerkesztés, felmérés alapján (2019)

A cselekvési terv 5 évre szól, a megvalósítási időszakokra és további 2 évre. A projekt a helyi közösség fejlesztését elősegíti, ennek megfelelően a programok lebonyolítására 36 hónapos megvalósítási időszakot terveztünk. A közösségi akciók, tevékenységek, programok és együttműködések megszervezésének, kialakításának időszaka 2019.01.01.-2022.06.30.

A további két évre vonatkozóan vállaljuk a projektben kialakított jó gyakorlatok, tapasztalatok felhasználását, figyelembe vételét a jövőbeli települési, közösségi programok esetében.

Fenntartási időszakban a projekt fizikai befejezését követő legalább 2 évig az alábbi szolgáltatásokat fenntartjuk:

1. a célcsoport számára biztosított tevékenységek, programok részletes bemutatását tartalmazó szakmai anyagokat a program Facebook oldalán online elérhetővé tételét a társintézmények, társszervezetek részére,
2. a támogatással megvalósított projekt általánosítható tapasztalatainak bemutatását tartalmazó tanulmány készítése, a saját és – adott esetben a bevont települések Facebook oldalán – online hozzáférhetővé tételét a társintézmények, társszervezetek és a lakosság részére,
3. a projekt keretében elkészült tájékoztató anyagok ingyenes, online elérhetőségének biztosítását saját és a bevont települések Facebook oldalán.

Rendezvénynaptár a megvalósítási időszakot megelőző két évről valamint 2019-2021 időszakra vonatkozóan a más forrásból megvalósuló programok tekintetében

EFOP-ból megvalósuló program Más forrásból megvalósuló program	<i>Alsószentmárton</i>	<i>Drávapalkonya</i>	<i>Drávaszabolcs</i>	<i>Gordisa</i>	<i>Ipacsa</i>	<i>Kovácskida</i>	<i>Matty</i>
2016	- Falunap	<ul style="list-style-type: none"> - Farsang - Nőnap - Gyermeknap - Falunap - Romanap - Kirándulás - Családi nap - Tök nap - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Május 1- Munkaünnep - Augusztus 20-ai ünnepség - Falunap - Idősek napja - Márton Napi Vigasság - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Farsang - Gyermeknap - Romanap - Kirándulás - Kolbász Fesztivál - Idősek napja - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap - Szüreti bál - Mikulásnap rendezvény 	<ul style="list-style-type: none"> - Gyermeknap - Falunap - Halloween - Mikulás és Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Pótszilveszter - Farsangi bál - Tavaszköszöntő bál - Gyermeknap - VII. Dráva menti nyári Fesztivál - Katalin napi bál - Mikulásnap rendezvény
2017	- Falunap	<ul style="list-style-type: none"> - Farsang - Nőnap - Gyermeknap - Falunap - Romanap - Kirándulás - Családi nap - Tök nap 	<ul style="list-style-type: none"> - Május 1- Munkaünnep - Augusztus 20-ai ünnepség - Falunap - Idősek napja 	<ul style="list-style-type: none"> - Farsang - Gyermeknap - Romanap - Kirándulás - Kolbász Fesztivál - Idősek napja 	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap - Szüretibál - Mikulásnap rendezvény 	<ul style="list-style-type: none"> - Gyermeknap - Falunap - Halloween - Mikulás és Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Pótszilveszter - Farsangi bál - Tavaszköszöntő bál - Gyermeknap - VII. Dráva menti nyári Fesztivál

		<ul style="list-style-type: none"> - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Márton Napi Vigasság - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Karácsonyi ünnepség 			
2018	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap 	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap - Retro disco - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Húsvét ünnepe - Május 1- Munkaünnep - Falunap - Idősek napja - Márton Napi Vigasság - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Farsang - Gyermeknap - Romanap - Kirándulás - Kolbász Fesztivál - Idősek napja - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap - Szüreti bál - Mikulásnap rendezvény 	<ul style="list-style-type: none"> - Nőnap rendezvény - Falunap - Nyugdíjas nap - Télapó váró 	<ul style="list-style-type: none"> - Pótszilveszter - Farsangi bál - Tavaszköszöntő bál - Gyermeknap - VII. Dráva menti nyári Fesztivál - Katalin napi bál - "Helyi szociális közétkeztetés és idős gondozási közszolgáltatások továbbfejlesztése workshop" - Mikulásnap rendezvény - "Miénk a tér"
2019	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap 	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap - Retro disco - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Húsvét ünnepe - Május 1- Munkaünnep - Falunap - Idősek napja 	<ul style="list-style-type: none"> - Gyermeknap - Komplex szűrővizsgálat és kapcsolódó egyedi tanácsadás - Falunap 	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap - Szüreti bál - Mikulásnap rendezvény 	<ul style="list-style-type: none"> - Nőnap rendezvény - Falunap - Nyugdíjas nap - Télapó váró 	<ul style="list-style-type: none"> - Munkaerőbázis fejlesztés - "Kapcsoltam" - "Készülj az anyaságra" - "Sport, szabadidős napok" - VII. Dráva menti nyári Fesztivál

			<ul style="list-style-type: none"> - Márton Napi Vigasság - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Idősek napja - Mikulás nap 			<ul style="list-style-type: none"> - "Helyi nemzetiségek zenék és kultúrák bemutatása" - Idősek egészségmegőrzése "Életmód" - Sportklub - Szemléletformáló és antid. Kerekasztal beszélgetés munkaadók részére "Alkohol káros hatásai előadás"
2020	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap 	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap - Retro disco - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Húsvét ünnepe - Május 1- Munkaünnep - Falunap - Idősek napja - Márton Napi - Vigasság - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Farsang - Gyermeknap - Idősek napja - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap - Szüreti bál - Mikulásnap rendezvény 	<ul style="list-style-type: none"> - Nőnap rendezvény - Falunap - Nyugdíjas nap - Télapó váró 	<ul style="list-style-type: none"> - "Dohányzásról való leszokást népszerűsítő akció" - "Legyél te is szakember" - "Komplex szűrővizsgálat és kapcsolódó egyéni tanácsadás" - VII. Dráva menti nyári Fesztivál

<p>2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap 	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap - Retro disco - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Húsvét ünnepe - Május 1- Munkaünnep - Falunap - Idősek napja - Márton Napi Vígasság - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Farsang - Gyermeknap - Idősek napja - Karácsonyi ünnepség 	<ul style="list-style-type: none"> - Falunap - Szüreti bál - Mikulásnap rendezvény 	<ul style="list-style-type: none"> - Nőnap rendezvény - Falunap - Nyugdíjas nap - Télapó váró 	<ul style="list-style-type: none"> - Pótszilveszter - Farsangi bál - Tavaszköszöntő bál - Gyermeknap - VII. Dráva menti nyári Fesztivál - Katalin napi bál - Mikulásnap rendezvény
--------------------	---	---	--	--	---	---	---

Rendezvénynaplár
2019.01.01. – 2022.06.30.

Hagyományörzés Szomszédolás Tanulókör Közösségi beszélgetés Tanulmányút	Alsószentmárton	Drávapalkonya	Drávaszabolcs	Gordisa	Ipacsfa	Kovácskő	Matty
2019. I. negyedév (jan.01-márc.31)	Farsang (02.09.) Közösségi beszélgetés (02.01.)	Farsang (02.23.) Közösségi beszélgetés (01.25.)	Farsang (03.02.) Közösségi beszélgetés (01.28.)	Nőnap (03.08.) Közösségi beszélgetés (01.30.)	Farsang (02.23.) Közösségi beszélgetés (01.23.)	Farsang (02.09.) Közösségi beszélgetés (01.21.)	
2019. II. negyedév (ápr.01-jún.30.)	Gyermeknap (05.04.) Közösségi beszélgetés (04.12.)	Játékélmény tanulókör (06.17.)	Közösségi beszélgetés (06.29.) Rovarismereti tanulókör (04.17., 05.20., 05.29.)	Húsvét és tavaszváró (04.13.) Közösségi beszélgetés (04.03.)			Közösségi beszélgetés (02.04.)
2019. III. negyedév (júl.01-szept.30.)	Közösségi beszélgetés (08.09.)		Közösségi beszélgetés (08.21.) Helyi értékek fesztiválja (09.14.) Fotó-szakkör tanulókör (08.16., 09.12.)		Közösségi beszélgetés (09.18.) Őszköszöntő folklor fesztivál (09.28.)	Szüreti fesztivál (09.21.) Közösségi beszélgetés (07.31.)	Folklor fesztivál (09.21.) Közösségi beszélgetés (08.05.)
2019. IV. negyedév (okt.01-dec.31.)	Szüreti Mulatság (10.04.)		Fotó-szakkör tanulókör (11.17., 11.21.)		Virágkötészet tanulókör (11.23., 11.30., 12.07.)		
2020. I. negyedév (jan.01-márc.31)		Közösségi beszélgetés (02.19.) Játékélmény tanulókör (02.27., 03.05.)	Közösségi beszélgetés (01.14.) Közösségi beszélgetés (02.10.)				Nőnap (03.06.) Közösségi beszélgetés (02.04.)
2020. II. negyedév (ápr.01-jún.30.)							Közösségi beszélgetés (06.23.) "Csináld magad okosságok" tanulókör (06.29.)

2020. III. negyedév (júl.01-szept.30.)			Zarándoklat (09.26.) Közösségi beszélgetés (09.18.)				
2020.IV.negyedév (okt.01-dec.31.)							
2021. I. negyedév (jan.01-márc.31)							
2021. II. negyedév (ápr.01-jún.30.)	Közösségi beszélgetés (06.14.) Hagyományőrző ételek fesztiválja (06.26.)	Gyereknapi (06.26.) Szomszédoló Falunap (06.26.)	Konzorciumi megbeszélés (05.28.) Családi nap (05.30.) Halfőző fesztivál (06.05.)				Nyárindító Családi Fesztivál (06. 20.)
2021. III. negyedév (júl.01-szept.30.)		Nyárzáró fesztivál (09.10.)	Csuhé műhely tanulókör (08.23.,08.24.,08.25.) Tanulmányút (09.04.)	Hagyományőrző ételek fesztiválja (07.03.) Államalapítás ünnepe (08.21.) Mesejáték tanulókör (08.24., 08.25.)	Gyereknapi (09.18.) Szomszédoló falunap (09.18.)	Napsugaras augusztus fesztivál (08.20.) Államalapítás ünnepe- Kenyérszentelés (08.20.)	"Csináld magad okosságok" tanulókör (08.05., 08.06.) Szomszédoló családi nap (08.29.)
2021.IV.negyedév (okt.01-dec.31.)	Közösségi beszélgetés (11.05.) Virágkötészet tanulókör (12.10., 12.11., 12.18.)	Mikulás (12.04.)					
2022.I.negyedév (jan.01-már.31.)			Farsang (02.19.)				
2022.II.negyedév (ápr.1.-jún.30.)			Gyöngyfűző tanulókör (04.19.,04.20.,04.21.) II. Helyi értékek fesztiválja (06.04.)				

Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok Drávaszabolcson			
Rendezvénynaplár			
Sorszám	Időpont	Helyszín	Program neve
1.	2021.09.19.	Drávaszabolcs	Családi akadályverseny a bűnmegelőzés témakörében 1.
2.	2021.09.22.	Drávaszabolcs	Közlekedésbiztonsági és családi kerékpáros nap 1.
3.	2022.03.29.	Drávaszabolcs	Óvodai programok 1.
4.	2022.03.29.	Drávaszabolcs	Óvodai programok 2.
5.	2022.03.29.	Drávaszabolcs	Óvodai programok 3.
6.	2022.03.29.	Drávaszabolcs	Óvodai programok 4.
7.	2022.03.29.	Drávaszabolcs	Óvodai programok 5.
8.	2022.04.05.		Kiadvány
9.	2022.04.11.	Drávaszabolcs	„Védd a vagyonodat, értékeidet!” 1.
10.	2022.04.14-16, 19.	Drávaszabolcs	Bűnmegelőzési tábor
11.	2022.04.20.	Drávaszabolcs	Önvédelmi képzés 1. csoport 1.-2.
12.	2022.04.20.	Drávaszabolcs	Önvédelmi képzés 2. csoport 1.-2.
13.	2022.04.21.	Drávaszabolcs	Önvédelmi képzés 1. csoport 3.-4.
14.	2022.04.21.	Drávaszabolcs	Önvédelmi képzés 2. csoport 3.-4.
15.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Önvédelmi képzés 1. csoport 5.-6.
16.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Önvédelmi képzés 2. csoport 5.-6.
17.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Programok alsó tagozatos korosztály számára 1.
18.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Programok alsó tagozatos korosztály számára 2.
19.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Programok alsó tagozatos korosztály számára 3.
20.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Programok alsó tagozatos korosztály számára 4.
21.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Programok felső tagozatos korosztály számára 1.
22.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Programok felső tagozatos korosztály számára 2.
23.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Programok felső tagozatos korosztály számára 3.
24.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Programok SNI-s tanulók számára 1.
25.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Programok SNI-s tanulók számára 2.
26.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Programok SNI-s tanulók számára 3.
27.	2022.04.22.	Drávaszabolcs	Programok SNI-s tanulók számára 4.
28.	2022.04.24.	Drávaszabolcs	Közlekedésbiztonsági és családi kerékpáros nap 2.
29.	2022.05.01.	Drávaszabolcs	Bűnmegelőzés családok számára 2.
30.	2022.05.01.	Drávaszabolcs	Bűnmegelőzés családok számára 3.
31.	2022.05.01.	Drávaszabolcs	KRESZ nap iskolások számára 1.
32.	2022.05.01.	Drávaszabolcs	„Védd a vagyonodat, értékeidet!” 2.
33.	2022.05.28.	Drávaszabolcs	„Védd a vagyonodat, értékeidet!” 3.
34.	2022.06.04.	Drávaszabolcs	KRESZ nap iskolások számára 2.
35.	2022.06.04.	Drávaszabolcs	Közlekedésbiztonsági szakképzés pedagógusok számára
36.	2022.06.04.	Drávaszabolcs	Bűnmegelőzési interaktív továbbképzés pedagógusok részére 1.
37.	2022.06.04.	Drávaszabolcs	Bűnmegelőzési interaktív továbbképzés pedagógusok részére 2.
38.	2022.06.04.	Drávaszabolcs	Programok felső tagozatos korosztály számára 4.
39.	2022.06.04.	Drávaszabolcs	Programok felső tagozatos korosztály számára 5.
40.	2022.06.04.	Drávaszabolcs	Programok felső tagozatos korosztály számára 6.
41.	2022.06.04.	Drávaszabolcs	Bűnmegelőzési programok családok számára 2. - ZÁRÓRENDEZVÉNY

3. Partnerség bemutatása

A célterületen lévő települési önkormányzatok a helyi civil szervezetekkel együttműködési megállapodást kötöttek. A kialakított partnerség keretében, vállalták, hogy hozzájárulnak a programok megvalósításához a saját tevékenységük végzésének során. A jövőben megvalósulásra kerülő programokat (például: hagyományőrző rendezvények, tanulókörök stb.) népszerűsítik a helyi lakosság körében, valamint aktív részvételre ösztönzik őket. Továbbá, megjelennek a projekt rendezvényen, ahol térítésmentesen a szükséges eszközök biztosítják, a meglévő kereteiken belül. A projekt célkitűzését a helyi lakosság körében megismertetik, valamint biztosítják számukra, hogy bekapcsolódhassanak a feladatok megvalósításában. A szervezetek összességében hozzájárulásukkal elősegítik a helyi cselekvők körének szélesítését a célterületen, valamint a közösségért tenni akarók munkájában segédkeznek.

<i>Település</i>	<i>Együttműködőpartner</i>
<i>Drávaszabolcson</i>	Drávaszabolcsi Asztalitenisz és Szabadidős Sport Egyesület Drávaszabolcsi Polgárőr Egyesület Drávaszabolcsi Roma Nemzetiségi Önkormányzat
<i>Alsószentmárton</i> <i>Drávapalkonya</i>	Drávapalkonya Roma Nemzetiségi Önkormányzat
<i>Gordisa</i> <i>Kovácsbida</i> <i>Ipacsfa</i> <i>Matty</i>	Gordisai Roma Nemzetiségi Önkormányzata Matty Közösségért Egyesület „Fontos vagy Nekünk” Egyesület

Drávaszabolcsi Asztalitenisz és Szabadidős Sport Egyesület

A helyi asztalitenisz és szabadidős sportegyesület a legfiatalabb korosztálytól egészen a legidősebbek számára biztosít lehetőséget a ping-pong rajongóinak számára, továbbá várja a sportolni vágyókat. Az egyesület szakebment biztosít, amely során segítséget nyújt egyéni és csoportos edzéslehetőségre, minden korosztály számára. A helyi lakosság számára szabadidő egészséges és kulturált eltöltéséhez nyújt közösségi teret, lehetőséget. A sportegyesület tagjai sportbeli képességeiket fejleszthetik, amihez tárgyi és személyi feltételeket biztosítja.

Drávaszabolcsi Polgárőr Egyesület

Az egyesület fő feladata közé tartozik a helyi közrend és közbiztonság védelme. Járőrszolgálatot tart fent a bűnmegelőzés érdekében, továbbá figyelőszolgálatot biztosít a közúti baleset helyszínén, valamint bölcsőde, óvoda, általános és középiskola közvetlen közelében jelzőőri tevékenységet lát el. A polgárőrök önkéntes feladatai közé tartozik a

katasztrófákra való felkészülésre, valamint azok elleni védekezésére és helyreállítására. A település által tartott rendezvény helyszínének biztosításában nyújt segítséget. A polgárőr egyesület feladataival összefüggő oktatási, kulturális, ismeretterjesztő tevékenységben aktív résztvevőt vállal.

Matty Községért Egyesült

Az egyesület alapvető célja a település környezet- és természetvédelme, hagyományainak felkutatása és ápolása, hagyományteremtés, a település fejlesztése és vonzerejének erősítése. A községről egy rendezettebb, egy szebb falukép kialakítása, a közösségi összetartozás erősítése a helyi lakosság között. Az egyesület feladatai közül például kiemelhető: a Matty község falusi turizmusának elősegítése, támogatása és a község idegenforgalmi vonzerejének növelése, a településmarketing támogatása. A fiatalabbak számára sport és szabadidős programok megszervezése, megtartása, amíg az idősebb lakosok (akik valamely oknál fogva nehezebb életkörülmények közé kerültek) érdekképviselője, helyzetük figyelemmel kísérése és támogatása. Emellett még számos más tevékenység végzésével járulnak hozzá a település lakosságának segítésében.

„Fontos vagy Nekünk” Egyesülete

A szervezet alapvető célja, hogy a Beremend-Villány-Siklós Harkány térségben rászoruló személyek, családok számára a helyi szociális háló működésében rejlő anyagi és egyéb segítőerő felhasználásával hozzájárul, egy élhetőbb élet kialakításához, az elszegényedés és az elesettség mértékének csökkentéséhez.

Az egyesület nagy hangsúlyt fektet a térségben élők körében az emberek szociális, egészségügyi, kulturális-oktatási problémái megismerésére, csökkentésére, valamint az esélyegyenlőségük megteremtésére.

Az egyesület további feladatai közé tartozik a közösségfejlesztő-, szabadidős-, és kulturális programok és képzések megszervezése, népszerűsítése az érintett lakosság körébe. Az egyesület számos más tevékenységet is folytat: egészségmegőrzéssel, betegségmegelőzéssel és környezetvédelemmel kapcsolatban.

4. Elvárt eredmények bemutatása

A közösségfejlesztés folyamata során elvárt eredmény (amely a projekt alapvető célja is), hogy a célterületen élők között lévő együttműködés szorosabb legyen, valamint a kedvezményező- és cselekvőképességük fejlődjön, közösségi szerepvállalásuk a lakosoknak megerősödjön.

A programok pozitív eredményeként a településeken csökkeni fog az elvándorlás mértéke, ezáltal növekszik a térséghez való kötődés aránya. Az egyéni igényekre szabott rendezvények, tanuló körök megrendezésével a helyi lakosság közösségi életben, új programelem segítségével, megismerheti saját közösségük kultúráját, hagyományát, valamint új élményekkel és ismeretekkel gazdagodhatnak. Mindezek következményeként a közösségek életminősége javul, valamint a belső viszályok eltűnése, a lakosság közérzetét javítja.

A rendezett közösségi programok száma várhatóan eléri a 14 darabot, valamint a negyedévente megrendezésre kerülő tanulókörökkel egészül ki (18 alkalom). A tevékenységeknek köszönhetően új kompetenciák jelennek meg a közösségben, valamint a helyi értékek feltárásával új értékek vagy a régi elfeledettek kerülnek megismerésre. A helyi nyilvánosság fejlődik az információs pont kialakításával, valamint a közösségi oldal létrehozásával.

A projektre vonatkozó output indikátor és elvárt célértéke:

Monitoring mutató megnevezése	Cél dátuma	Cél változás	Cél összváltozás	Cél kumulált
A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	2022.06.30.	96	96	96
A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	2023.06.30.	0	96	96
A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	2024.06.30.	0	96	96
A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	2025.06.30.	0	96	96
Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	2018.10.31.	200	200	200
Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	2018.12.31.	0	200	200
Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	2022.06.30.	3 801	4 001	4 001
Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	2023.06.30.	0	4 001	4 001
Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	2024.06.30.	0	4 001	4 001
Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	2025.06.30.	0	4 001	4 001

A projektre vonatkozó műszaki-szakmai eredmények:

Mérföldkő sorszáma	Eredmény megnevezése	Eredmény leírása	Eredmény számszerűsíthető célértéke	Eredmény számszerűsíthető célértékének mértékegysége
2022.06.30.	Legalább negyedévente egyszer közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása.	Elkészített helyi cselekvési terv illetve rendezvénytáptár, 1 db közös dokumentum	12	db
2022.06.30.	Közösségi információs pont kialakítása	A közösségfejlesztési folyamatról, annak eredményeiről, az ahhoz való csatlakozás lehetőségeiről az érintetteket tájékoztató közösségi információs pont kialakítása.	1	db
2022.06.30.	„Cselekvő közösségek” közösségfejlesztő mentor	Közösségfejlesztő mentor szakmai támogatása a közösségfejlesztési folyamat során. A mentorok előreláthatóan hetente 1-1 tanácsadói napot töltenek 1-1 településen, amely alkalmak között telefonon és elektronikus levelezés útján állnak településeik rendelkezésére	1	hét/alkalom

5. Kockázatelemzés

A kockázatelemzés lényeges elemét képezi a Helyi Cselekvési tervnek. Ebben a fejezetben bemutatásra kerül a cselekvési terv megvalósítása során felmerülő kockázatok. A vizsgálat célja, hogy megállapításra kerüljön, hogy milyen mértékben befolyásolhatják a tervezett események eredményeit, valamint azok megvalósíthatóságát a feltárt tényezők.

A kockázati tényezők azonosítását követően, szükséges megvizsgálni, hogy mekkora hatása lehet a bekövetkezése esetén a megvalósítandó tevékenységek eredményeire. A kockázatelemzés során csökkenteni, valamint elkerülni kívánjuk a felmerülő kockázatot, az elemzés során említésre kerül, mely intézkedéssel szorítható vissza, vagy minimalizálhatók a lehetséges hatások.

Kockázati tényezők értelmezése

A kockázatok felmérésekor 1-től 5-ös skálán értékeltük a projektre gyakorolt hatást, illetve a bekövetkezés valószínűségét, mely skálán az 1-es jelenti a kis valószínűséget, valamint az alacsony hatást.

Kockázati elem	Határidőcsúszás
Hatásfok (0-5)	3
Kockázat realizálódásának lehetséges oka	A projektelemek megvalósítása során felmerülhet a határidőktől való eltérés. A pályázat teljesítésére hosszabb idő áll rendelkezésre, közbeszerzés köteles tevékenységek száma, igen alacsony. Ezen okokból kifolyólag, alacsony a valószínűsége az időbeli eltérésnek. A bekövetkezés esetén az események más időben is megrendezésre kerülhetnek, azonban körülményesebb feladatellátást igényelne.
Kockázat kezelési stratégia	A határidők betartása az alapos tervezéssel fenntartható. A tevékenységek ütemezése során, számba kell venni, minden befolyásoló tényezőt, amely egyes programok megtartásra hatást gyakorolhat. A szakmai vezető és a projektmenedzser felelős, hogy a tervezett időpontban megvalósuljanak a tervezett programok.

Kockázati elem	Kedvezőtlen időjárás
Hatásfok (0-5)	5
Kockázat realizálódásának lehetséges oka	A közösségfejlesztéshez kapcsolódó programok, rendezvények (szomszédünnep, tanulókörök), amelyek szabadtéri helyszínen kerülnek megtartásra, a kedvezőtlen időjárás nagymértékben befolyásolhatja. Jelen dokumentumban kerültek kidolgozásra a programok. A pályázatra gyakorolt hatása nagymértékű lenne, hiszen a rossz időjárás miatt nem kerülnének megtartásra a tervezett programok.
Kockázat kezelési stratégia	Ez a kockázat nem befolyásolható ember által. A szabadtéren tartott programok esetében áll csak fent ez a kockázati tényező. A programok tervezése során célszerű egy kültéri fedett helyről is gondoskodni (pl. rendezvénysátor), illetve egy intézményben helyet

biztosítani célszerű (zárt részben is megrendezésre kerülhet a program). Továbbá érdemes esőnapot betervezni indokolt esetben a rendezvény számára.

Kockázati elem	Célcsoport érdeklődésének elmaradása
Hatásfok (0-5)	5
Kockázat realizálódásának lehetséges oka	A rendezvények és a programok témái az előzetes felmérésekre került felépítésre. Ezen okból kifolyólag jelen kockázati tényezőnek bekövetkezésének valószínűségét igen alacsonyra értékeljük (1 pont). A projektre gyakorolt hatását tekintve viszont igen magas (5) hiszen elvesztené értelmét a programok megvalósítása, ezáltal a projekt megvalósíthatóságát is veszélyeztetné.
Kockázat kezelési stratégia	A meghatározott események közösségfelméréseken alapul, ezáltal megelőzésre került jelen kockázat. A településeken az elmúlt időszakban aktív részvétel volt jellemző a pályázathoz kapcsolódó rendezvényeken (közösségi beszélgetés).

Kockázati elem	Együttműködés (kohézió) erősödésének elmaradása
Hatásfok (0-5)	4
Kockázat realizálódásának lehetséges oka	A rendezvényeken és a programokon részt vesznek a célterületen élők, azonban semmilyen közösségfejlesztéshez kapcsolódó hatást nem gyakorol a programrésztvevőkre. A lakosság továbbra is érdektelen és inaktív marad. A hatásra igen magas, 4-es, amely veszélyeztetni a projekt megvalósíthatóságának eredményét. Bekövetkezését 2-esre értékeljük, hiszen gondosan megterveztük az eseményeket, melyek az egyéni igényeken alapulnak.
Kockázat kezelési stratégia	A különböző érdekcsoportokat, különböző módon kerülnek megszólítására. Az embereket a tervezés folyamatába is bevonásra kerülnek, illetve jelenleg is bevontuk már, továbbá a megvalósítás és a részvétel folyamatában is részt vesznek majd a jövőben. A résztvevők ezáltal magukénak érezhetik az eseményt, valamint megismerhetik egymást, valamint az együtt dolgozást, csapatmunkát ezáltal is erősödik a helyi közösség, együttműködés.

Kockázati elem	Finanszírozási problémák
Hatásfok (0-5)	3
Kockázat realizálódásának lehetséges oka	Finanszírozási problémák abban az esetben merülnek fel, ha a tervezett költségvetés nem nyújt fedezetet a tényleges költségek fellépésekor. Továbbá a korábban meghatározott piaci árak alakulása során, rohamos emelkedést mutatnának a programszervezéshez kapcsolódó költségek. Mindezek bekövetkezésének valószínűsége alacsony (1). A projektre gyakorolt hatás ezzel szemben magas, hiszen a megvalósítás is veszélybe kerülhet, ez azonban nagyban függ a költségváltozás mértékétől is, így 3 pontra értékeljük.
Kockázat stratégia kezelési	A fenntartási időszak során keletkező fizetési gondok jelentkezésének esetében, lehetőségük van hitelt felvenniük a konzorciumi tagoknak az átmeneti problémák kezelésére, emellett segítséget kérhetünk a környező településektől, a kistérségtől, valamint a környező vállalkozásoktól is.

Kockázati elem	Jogi kockázat
Hatásfok (0-5)	3
Kockázat realizálódásának lehetséges oka	A pályázatra vonatkozó és azt érintő jogszabályok és eljárásrendek időközi változása miatt a projekt lényeges eltérést fog mutatni, nem lesz összhangban. Ennek a hatását 4-esre értékeljük a pályázatra, hiszen minden egyes érintő elemet szükségessé válik áttervezni, figyelve, hogy a helyi igényeknek megfeleljük. A bekövetkezésének kockázatát 3-asra tesszük.
Kockázat stratégia kezelési	A jogi, eljárásrendi és tartalmi követelményeket meghatározó intézménnyel való folyamatos egyeztetés és kapcsolattartás elengedhetetlen, ezáltal is csökkentve a felmerülő kockázati tényezőit.

6. Mellékletek

1. Számú melléklet - Költségvetés
2. Számú melléklet – Rendezvénynaptár és programnaptár